

Biologisk mangfold
Evenes flyplass
Evenes kommune, Nordland

BM-rapport nr 68-2004

Dato: 01.12.2005

Tittel: BM-rapport nr. 68 (2004). Biologisk mangfold på Evenes flyplass, Evenes kommune, Nordland	Emneord: Biologisk mangfold Naturtyper, vilt, ferskvann, rødlistearter Forvaltning Evenes flyplass
Prosjektansvarlig: Geir Gaarder (Miljøfaglig Utredning AS) Miljøfaglig Utredning AS, 6630 Tingvoll Geir Gaarder Tlf: 7153 17 50 Pål Mikkelsen Tlf: 7706 06 00	Dato: 1. desember.2005
Oppdragsgiver: Forsvarsbygg, Forretningsområde Rådgivning Kompetansesenter Miljø Prosjektnummer 2NM7000807	Oppdragsreferanse Forsvarsbygg: Bjørn Arne Rukke (prosjektleder) Tlf: 90 68 95 71 Line Stabell Selvaag Tlf: 99 09 76 16
Sammendrag: Det er gjennomført kartlegging av biologisk mangfold på Evenes flyplass i 2005. Kartleggingen er en del av oppfølgingen av både "Forsvarets sektorhandlingsplan for biologisk mangfold", som er kapittel 5 i Stortingsmelding nr 42 (2000-2001) om biologisk mangfold, og "Forsvarets handlingsplan for miljøvern" (2002). Arbeidet skal danne grunnlag for en framtidig bærekraftig forvaltning av biologisk mangfold på Forsvarets eiendommer. Kartleggingen bygger på metodikk i håndbøker fra Direktoratet for naturforvaltning. Følgende tema er kartlagt: naturtyper, ferskvannlokaliteter, viltområder og rødlistearter. Disse temaene er så vurdert samlet ved en sammenveining slik at de viktigste områdene for biologisk mangfold blir identifisert. Forsvarsbygg har utarbeidet en kravspesifikasjon som gir retningslinjer for kartleggingen. Basert på feltarbeid og gjennomgang av eksisterende dokumentasjon er det identifisert og beskrevet tolv naturtypelokaliteter og tre viltlokaliteter på Evenes flyplass. Det er ikke registrert ferskvannlokaliteter som oppfyller kravene i DN-håndbøkene. Seks rødlistearter er registrert. Ved sammenveiningen er tre lokaliteter vurdert som svært viktig (A) for biologisk mangfold og ni lokaliteter som viktig (B). Det er gitt forvaltningsråd for hvert enkelt område. Forvaltningsrådene må etterleves for å ivareta biologisk mangfold i de sammenveide områdene. Det er produsert analoge og digitale temakart for naturtyper, vilt, prioriterte viltområder og rødlistearter. Artskart for vilt og rødlistekart er unntatt offentlighet, og er levert separat til oppdragsgiver. Basert på temakartene er det utarbeidet et sammenveid kart for biologisk mangfold (statuskart). Forvaltningsrådene er presentert både i rapporten og på statuskartet. Alle opplysninger om naturtyper, vilt og rødlistearter er lagt inn i databaseverktøyet Natur 2000. Digitale kartverk finnes i Forsvarets informasjonssystem for eiendom, bygg og anlegg (FIS/EBA) og FMGT's kart og katalogtjenester (FIS/BASIS). Alle UTM-referanser i rapporten er gitt i kartdatum WGS84.	

Forsidebilde: Områdene omkring Evenes flyplass er viktige funksjonsområder for blant annet andefugler. Bildet viser ei toppand med unger ikke langt fra flystripa.

English summary:

Survey of biodiversity has been carried out at Evenes in 2005 as a part of a follow-up on the Ministry of Defence's action plan for biodiversity. The work will constitute the basis for a sustainable management of biodiversity in the military training area. The survey is based upon the methodology and guidelines from the Directorate for Nature Management (DN). The following themes are registered: nature type localities, freshwater localities, wildlife areas and red listed species. Norwegian Defence Estate Agency has provided the specific guidelines required for the registration.

Twelve nature type localities and three wildlife areas are identified and described. No freshwater localities classified according to the requirements in the guidelines, are identified. Six red listed species were found. Analogue and digital thematic maps are produced. The maps of red listed species and wildlife are restricted from publicity. These maps are sent separately to the employer. Summarizing the information for each of the themes three localities are assessed as very important (A) and nine localities as important (B). Advice is given on how to manage and maintain the biodiversity in these localities. These advices have to be followed up to maintain the biodiversity at the localities.

All information has been implemented into the database Natur 2000 and digital maps can be generated in FIS/EBA and FIS/BASIS. All UTM-references are in WGS84 datum.

FORORD

Denne rapporten er et ledd i oppfølgingen av Forsvarets sektorhandlingsplan for biologisk mangfold. Sektorhandlingsplanen utgjør forsvarssektorens bidrag til Stortingsmelding nr. 42 (2000-2001) Biologisk mangfold – sektoransvar og samordning (kapittel 5). Hovedhensikten med stortingsmeldingen er å sørge for en bærekraftig forvaltning av biologisk mangfold i norsk natur ved at det opprettes et nasjonalt kunnskapsbasert forvaltningssystem. I Forsvarets handlingsplan for miljøvern (2002) reflekteres de samme målene som i sektorhandlingsplanen for biologisk mangfold.

For å følge opp målsetningene i de to handlingsplanene, er totalprosjektet Oppfølging av Forsvarets sektorhandlingsplan for biologisk mangfold igangsatt. I prosjektet skal blant annet naturverdier i alle områder der Forsvaret er en hovedbruker, kartlegges etter samme metodikk. I rapportene gis det forvaltningsråd for hvordan områder som er identifisert som spesielt viktige for biologisk mangfold, må forvaltes for at naturverdiene der skal opprettholdes. Rådene må i størst mulig grad etterleves for at Forsvaret, i sine ulike aktiviteter, skal oppfylle målsetningene satt i de to handlingsplanene nevnt over. Informasjonen om biologisk mangfold og gitte forvaltningsråd må derfor innarbeides i planverktøy og styrende dokumenter for aktivitetene i de ulike kartlagte feltene, slik at kunnskapsbasert forvaltning av biologisk mangfold blir en realitet innen forsvarssektoren.

Med dette arbeidet ligger Forsvaret nasjonalt sett i front når det gjelder å kartlegge biologisk mangfold innen egen samfunnssektor. Forsvarsbygg har prosjektledelsen for totalprosjektet, som har en planperiode fra 2001 til og med 2005. Ved henvendelse til Forsvarsbygg ved Kompetansesenter Miljø vil man kunne få oversendt rapporter og kartverk samt utfyllende informasjon om forvaltning av kartlagte områder.

Ragnar Bjørgaas
Direktør
Forretningsområde Rådgivning
Forsvarsbygg

INNHOOLD

1	INNLEDNING	5
2	MATERIALE OG METODER	6
2.1	EVENES FLYPLASS.....	6
2.2	EKSISTERENDE DOKUMENTASJON OM BIOLOGISK MANGFOLD	7
2.3	OMRÅDEBESKRIVELSE	8
2.3.1	<i>Berggrunn og løsmasser</i>	8
2.3.2	<i>Generelle naturforhold</i>	9
2.3.3	<i>Flora</i>	10
2.3.4	<i>Fauna</i>	11
2.4	DATAINNSAMLING	12
2.5	DOKUMENTASJON	12
2.6	NATURTYPER	13
2.7	VILTOMRÅDER	13
2.8	FERSKVANNSLOKALITETER.....	14
2.9	RØDLISTEARTER	14
2.10	SAMMENVEIDE OMRÅDER	15
2.11	AKTIVITETER SOM PÅVIRKER DET BIOLOGISKE MANGFOLDET	16
2.12	KART OG DATABASE	18
3	RESULTATER	19
3.1	NATURTYPER	19
3.2	VILTOMRÅDER	37
3.3	FERSKVANNSLOKALITETER.....	41
3.4	RØDLISTEARTER	41
3.5	BIOLOGISK MANGFOLD STATUSKART – SAMMENVEIDE OMRÅDER	42
3.5.1	<i>Forvaltningsråd</i>	42
3.5.2	<i>Beskrivelse av sammenveide områder med forvaltningsråd</i>	43
4	TAKKSIGELSER	51
5	KILDER	51

VEDLEGG

- Vedlegg 1. Verneforskrifter for Nautå naturreservat
- Vedlegg 2. Verneforskrifter for Kjerkvatnet naturreservat
- Vedlegg 3. Karplanteliste
- Vedlegg 4. Naturtypekart
- Vedlegg 5. Prioriterte viltområder
- Vedlegg 6. Statuskart for biologisk mangfold

1 INNLEDNING

Bevaring av naturmiljø og biologisk mangfold er en stor utfordring. Mange arter i Norge viser en urovekkende bestandsnedgang. Menneskelig påvirkning har i økende grad vært med på å bestemme denne negative utviklingen, og har ført til reduksjon i utbredelse samt utryddelse av arter i Norge og i verden forøvrig. Den viktigste årsaken til tap av biologisk mangfold i Norge er at leveområdene forandres som en følge av endret arealbruk som nedbygging av arealer, intensivt jord- og skogbruk etc. Regjeringens miljøvernpolitikk forplikter Norge og sektormyndighetene å forvalte biologisk mangfold slik at arter som naturlig finnes i Norge skal sikres i levedyktige bestander. Ved å kartlegge og forvalte arealene ut fra kunnskap om artenes forekomst og artenes krav til leveområder, kan en sikre et rikt og variert biologisk mangfold. En rekke nasjonale lover og internasjonale avtaler pålegger og forplikter Norge til å ta vare på det biologiske mangfoldet. De viktigste er:

- Naturvernloven av 1970
- Viltloven av 1981
- Plan- og bygningsloven av 1985
- Washingtonkonvensjonen av 1975 - regulerer handel med ville dyr og planter
- Bernkonvensjonen av 1979 – beskyttelse av truede arter
- Bonnkonvensjonen av 1983 – beskyttelse av trekkende arter
- Biodiversitets- (Rio-) konvensjonen av 1992 – konvensjonen om biologisk mangfold

Stortingsmelding nr. 42 (2000-2001) ”Biologisk mangfold - Sektoransvar og samordning” gir retningslinjer for hvordan de ulike sektorene skal ivareta hensynet til biologisk mangfold i sine forvaltningsområder. De samme retningslinjene som skisseres i Forsvarets bidrag til stortingsmeldingen, kap. 5 ”Forsvarets sektorhandlingsplan for biologisk mangfold”, reflekteres i Forsvarets handlingsplan for miljøvern ”Forsvarets miljøvernarbeid” (Forsvarsdepartementet 2002). For å følge opp Forsvarets egne mål i disse to handlingsplanene er det utarbeidet et totalprosjekt nr. 2NM 7000807, som består av 7 delprosjekter. Delprosjekt nr. 1 ”Kartlegging av biologisk mangfold” skal sørge for at kartlegging gjennomføres etter samme metodikk i alle områder der Forsvaret er hovedbruker.

Kartleggingsarbeidet vil være en styrke i den daglige bruken og forvaltningen av Forsvarets områder, og vil bidra til at beslutninger om bruken kan tas på et bedre faglig grunnlag. Forvaltning av naturområder og biologisk mangfold er en utfordring som stadig krever oppdatering av kunnskapen. Forsvaret har derfor blant annet utviklet et oppsynssystem for å følge utviklingen av biologisk mangfold i sine områder fremover.

Denne rapporten tar for seg det biologiske mangfoldet på Evenes flyplass. Rapporten er en sammenstilling av eksisterende dokumentasjon og ny kartlegging i 2005.

2 MATERIALE OG METODER

2.1 Evenes flyplass

Evenes flyplass ligger i Evenes kommune og virksomheten domineres i dag av sivil luftfartsvirksomhet. Det meste av arealet er eid av Forsvaret, men noe er også leid og klausulert samt basert på servituttavtaler. Arealet er på totalt 3.477 daa. Forsvaret har pr. i dag ingen flyaktivitet på Evenes. Evenes flystasjon ble nedlagt som mobiliseringsflystasjon gjennom stortingsvedtak nr. 429 (2003-2004) på bakgrunn av fremlagt stortingsproposisjon fra Regjeringen (Forsvarsdepartementet 2004).

Inntil flystasjonen ble nedlagt som mobiliseringsflystasjon i 2004, var flystasjonen den nyeste militære flystasjonen i Norge. Som ordinær flystasjon ble Evenes nedlagt i tidsrommet 1993-1995 (Major/Stabsoffiser Stig Ravnemyr, Luftforsvaret, pers.medd.). I tidsrommet 1989-1993 var det i drift et luftvernssystem (NOAH-batteri) på Evenes.

Området blir i dag brukt av Alliert treningscenter Nord, fortrinnsvis i vintermånedene januar, februar og mars (Major Kari Ann Hovland, Alliert treningscenter Nord, pers.medd.). Det foregår da ordinær vintertrening av personell.

Det er et poeng med treningsaktiviteten at den skal foregå på snødekt mark. Ferdsløp i terreng skjer med personell og tidvis med bandvogn (BV 206). Kjøring med hjulgående kjøretøy (lastebiler) skjer bare på veier i området (Driftstekniker Ole Riis, Forsvarsbygg, pers.medd.) Vedlikehold av bygningsmasse blir utført av personell fra Osmarka leir som ligger 5-6 km sør for flyplassen.

Forsvarets logistikkorganisasjon/Transport (FLO/TRANS) har en terminal på den sivile del av flyplassen.

Figur 1. Evenes flyplass, Evenes kommune.

2.2 Eksisterende dokumentasjon om biologisk mangfold

I umiddelbar nærhet av Evenes flyplass, og delvis inne på Forsvarets eiendom, er det etablert to naturreservat (Direktoratet for naturforvaltning 2005). I nordøst ligger Nautå naturreservat som omfatter sørenden av vannene Langvatn, Nautåvatn og Kjerkhaugvatnet, elva Nautåa samt Svanvatnet. Begrunnelsen for vern er i første rekke de ornitologiske verdiene i dette området, med verdifulle hekke-, beite- og rasteplasser for andefugl. Med i begrunnelsen trekkes også fram reservatets botaniske verneverdi.

Kjerkvatnet naturreservat omfatter området fra sørenden av Lavangsvatnet, via Tårstadelva og Tårstadosen til Stunesosen og Kjerkvatnet. Også her er de ornitologiske verdiene vesentlige for vernet, særlig med Kjerkvatnets verdi som beite- og rasteområde med høyt artsmangfold av ender og vadere. Kjerkvatnet trekkes dessuten fram i vernebegrunnelsen som en verdifull Chara-sjø¹ med store mengder kalkkrevende kransalger og andre krevende arter.

¹ Chara-sjø er en sjø med forekomst av kransalger.

Vernet av Kjerkvatnet er basert på flere undersøkelser i området, spesielt på 1970- og 1980-tallet, og vernebegrunnelsene oppsummerer den kunnskapen som da ble bygd opp om naturverdiene knyttet til Kvitforsvassdraget og Kjerkvatnet. I følge Granmo et al. (1985) var kvalitetene i området i begrenset grad kjent tidligere, men spesielt Folkestad (1973) sin rapport om fugleliv og dels også botanikk underbygget verneverdiene. De viktigste botaniske undersøkelsene er det likevel Granmo et al. (1985) som har stått for, selv om det har vært flere mindre bidrag her.

Både Langvatnet og Lavangsvatnet (med nærliggende myrområder i sørøst) ligger inne i DN's Naturbase (Direktoratet for naturforvaltning 2005) som verdifulle naturtypelokaliteter (med verdi viktig B begge to). Registreringen er lagt inn i 1988 og gir lite detaljert informasjon. Verdivurderingen kan likevel være verdt å gjengi: "Området inngår som en del av Lavangs- / Kvitforsvassdraget som har ornitologiske, botaniske og limnologiske verdier som til sammen gjør vassdraget unikt på Nordkalotten. Vassdraget dekker samlet en gradient fra svakt brakt til rent ferskvann. Berggrunn av kalkspatmarmor delvis dekt med marine sedimenter som gir næringsgrunnlag for en botanisk variasjon og artsrikdom som er enestående for Nord-Norge. Lavangs-/Langvatnet inngår som vatn i hovedløpet med stor gjennomstrømning."

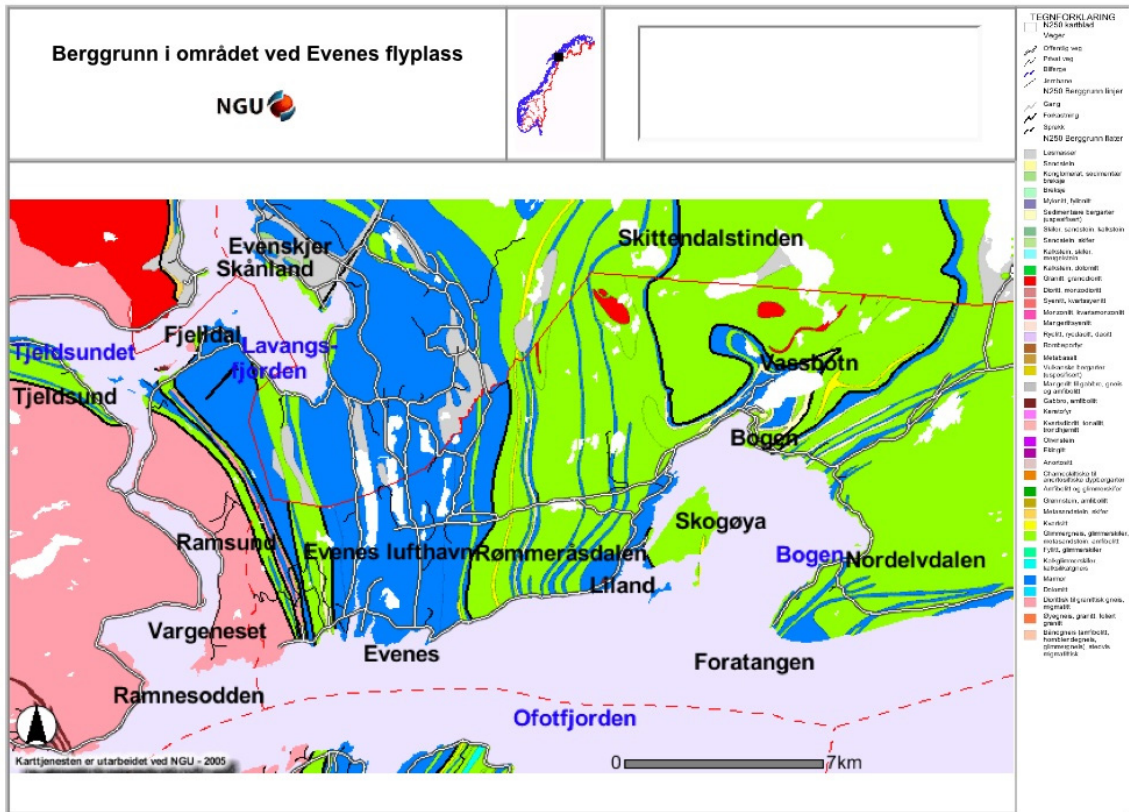
Det foregår for tiden en generell kartlegging av biologisk mangfold i Evenes kommune (Øyvind Ræder, Evenes kommune, pers.medd.). Rapporter og databaser er pr. november 2005 ikke ferdigstilt.

2.3 Områdebeskrivelse

2.3.1 Berggrunn og løsmasser

Evenes flyplass ligger midt i et bredt marmorbelte, vesentlig kalkspatmarmor, som tilhører "Niingendekket" og fortsetter både nordover mot Vågsfjorden og sørover over Ofotfjorden. I små parti, blant annet i et smalt belte ved Svanvassåsen, er det avsatt løsmasser av noe betydning.

Kalkspatmarmor forvitrer lett og gjør at jordsmonnet får stor evne til å motstå forsuring. Enkelte karplanter, alger og sopp er så konkurransesvake at de utelukkende finnes på den type kalkholdig grunn som det er rikelig av i og omkring Evenes flyplass.

Utsnitt fra NGUs berggrunnskart over området. Blå farge indikerer områder med marmor. De lysegrå områdene er kvartære løsmasseavsetninger (Kilde: NGU, Berggrunnsgeologidatabasen på Internett).

2.3.2 Generelle naturforhold

Natureografisk ligger området i mellomboreal vegetasjonssone (Moen 1998). Samtidig plasserer Moen (1998) det i svakt oseanisk vegetasjonsseksjon. Området tilhører landskapsregion 32 "Fjordbygdene i Nordland og Troms" (Elgersma & Asheim 1998).

Det norske meteorologiske institutt, DNMI, har målestasjon på Evenes lufthavn. Her er den gjennomsnittlige årstemperaturen for perioden 1961-1990 på 3,7 °C, med minimum i januar på -4,2 °C og maksimum i juli på 13,5 °C. Årsnormalen for nedbør er i samme periode på 1120 mm. Oktober er den mest nedbørsrike måneden med en normal på 155 mm. Mai er den tørreste måneden med 53 mm. (Kilde: DNMI's hjemmeside).

Det flate, lavtliggende landskapet og en sterk dominans av kalkrik berggrunn gir godt grunnlag for verdifulle naturtyper og uvanlige artsforekomster, spesielt innenfor våtmarksmiljøer og myr. Som det kommer fram i kapitlene nedenfor, er da også kvalitetene her svært store (Granmo et al. 1985), kanskje større enn det som fagfolk på forhånd kunne forvente.

På Forsvarets arealer er det begrenset med ferskvann, men Forsvarets område grenser inn til og ligger dels innenfor noen av de mest verdifulle ferskvannsområdene i regionen. Derimot

er det en del lavlandsmyrer, for en stor del på kalkgrunn. Det er da også særlig innenfor hovednaturtypene myr og ferskvann det er påvist verdifulle lokaliteter og artsforekomster i området. I tillegg er det enkelte kvaliteter knyttet til kulturlandskap, men i mindre grad og mer som restforekomster. Fravær av tradisjonell landbruksdrift er nok en viktig årsak til dette. Mangel på interessante skogsmiljøer kan derimot i større grad skyldes tilfældigheter. Hard hogst i deler av området og svakt innslag av grunnlendt, kalkrik skogsmark og velutviklet sumpskog forklarer nok noe av årsaken.

2.3.3 Flora

Karplantefloraen er ganske artsrik. Det ble påvist ca. 165 taxa under feltarbeidet, men undersøkelserne til bl.a. Granmo et al. (1985) viser at mange arter er funnet i tillegg i distriktet, ikke minst blant vannplanter. Det er grunn til å fremheve spesielt dette floraelementet, selv om det i begrenset grad kommer innenfor Forsvaret sine arealer. Det ble allikevel funnet flere kravfulle og dels rødlistede arter som er knyttet til kalkrike innsjøer i lavlandet. Dette omfatter bl.a. tre kransalgearter og et par arter tjønnaks. Samlet sett er innsjøene på Evenes blant de mest artsrike i Norge. Framfor alt er diversiteten av tjønnaks-arter høy, med til dels svært sjeldne og plantegeografisk isolerte forekomster. Dette gjelder f.eks. broddtjønnaks (Kjerkevatnet, Langvatnet, rødlistet som hensynskrevende DC), stivtjønnaks (Tennvatnet, Nautåvatnet, Sommarvatnet, Lavangsvatnet og Kjerkevatnet, rødlistet som sjelden R) og sliretjønnaks (Tennvatnet, rødlistet som sårbar V). Det er ingen registreringer som knytter disse artene direkte til Forsvaret sine eiendommer, men det kan ikke utelukkes at de også opptrer her, i det minste som drivmateriale i strandsoner (biter av plantene som løsner og driver i land).

Også myrene er artsrike, og det ble funnet kravfulle fjellplanter som hodestart og agnorstart flere steder. I tillegg kommer det inn et noe svakere utviklet sørlig element med taglstart som en typisk art. Blottlagte kalkberg tilknyttet knauser og berghamre vil i slike landskap ha stort potensial for kalkkrevende fjellplanter, men dette finnes i liten grad her. Likevel ble det registrert et par småknauser i myr arter som rynkevier og kattefot. Granmo et al. (1985) beskriver artsrike bergknauser ved Kjerkevatnet, med arter som reinrose og skredarve, men tilsvarende rike miljøer ser ut til å mangle på Forsvaret sine arealer.

Fravær av tradisjonelt hevdede slåtteenger og naturbeitemarker fører til at et potensielt artsrikt floraelement knyttet til engsamfunn er dårlig representert. Derimot fører ulike forsvarsaktiviteter m.m. til at mer ustabile engsamfunn og blottlagt mineraljord gir muligheter for en del arter, inkludert konkurransesvake engplanter. Stedvis er det da også store mengder av relativt kravfulle engplanter som bittersøte og bleiksøte i vegkantene i området, sammen med andre arter (dels fjellplanter) som marinøkkel og fjellbakkestjerne.

Tilknyttet skog ble det funnet lite av interesse i området. Skogen er stort sett for ung og hardt utnyttet til å inneholde lav- og mosearter av interesse. Det ble lett etter kravfulle lav fra lungenever-samfunnet, ikke minst i frodig og fuktig, eldre gråor-heggeskog og høgstaudebjørkeskog på sørsiden av Nautåa, men bare vanlige arter som skrubbenever, kystvrenge,

fløyelsglye og kysstårenever ble funnet. En aktuell rødlisteart som fossenever (V) ser ut til å mangle i dette distriktet. Det ble heller ikke påvist interessante moser i området, selv om det ikke kan utelukkes at enkelte slike finnes, spesielt knyttet til ustabil, kalkrik mark og kalkrik myr og kilder. Av sopp ble det gjort et par funn av beitemarkssopp, på engrester og i vegkanter, til dels rødlistearter.

2.3.4 Fauna

I nærområdet til flystasjonen på Evenes ligger en rekke større og mindre vann med viktige funksjoner for fuglefaunaen. De viktigste er vernet som naturreservat gjennom verneplan for våtmarker. Dette gjelder Nautå naturreservat med sørenden av Langvatnet, Svanvatnet, Nautåa, Nautåvatn og sørenden av Svenskevatnet, og Kjerkevatnet naturreservat med tilgrensende myrområder og utløpselva med Stunesosen, samt sørenden av Lavangsvatnet, utløpselva (Tårstadelva) og Tårstadosen. Horndykker er en karakterart (vanlig og typisk art for naturtypen) i området, mens sangsvane (R) hekker mer tilfeldig. Naturreservatene har også viktige funksjoner som myteområde for andefugl, og flere regionalt og nasjonalt sjeldne arter er observert her.

Sangsvaner og brunnakker i sørenden av Langvatnet, nær utosen av Nautåa. Flystripa skimtes i bakgrunnen.

På myrområdene inntil flystripa hekker det også noe vadefugl, med enkeltbekkasin som den vanligste arten. I tillegg ble storspove antatt å hekke i 2005, mens brushane ble registrert i hekketida uten indikasjoner på hekking. På Iglamyren hekker også brunnakke og toppand i

små dammer. Bjørkeskogene på flystasjonsområdet har et forventet mangfold av fuglearter, uten at noen spesielle arter ble registrert. I tilknytning til myrområdene er det en liten bestand med lirype og også orrfugl forekommer.

2.4 Datainnsamling

Det er utarbeidet en kravspesifikasjon som beskriver kartleggingsmetodikk for kartlegging av biologisk mangfold i Forsvarets områder (Forsvarsbygg 2003), og som gir føringer for rapport, kartproduksjon, lagring av digitale data og utforming av forvaltningsråd. I de etterfølgende kapitler følger en kort beskrivelse av metode for datainnsamling, dokumentasjon og verdisetting.

Kartleggingen bygger på ”Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998” (DN 1999b) og rapporten ”Truede vegetasjonstyper i Norge” (Fremstad & Moen 2001), og dessuten på metodikken i følgende håndbøker fra Direktoratet for naturforvaltning (DN):

- ”Viltkartlegging” DN-håndbok 11-1996, revidert internettversjon 2000 (DN 1996)
- ”Kartlegging av naturtyper” DN-håndbok 13-1999 (DN 1999a)
- ”Kartlegging av ferskvannslokaliteter” DN-håndbok 15-2000, revidert internettversjon 2003 (DN 2000)

Innsamlingen av opplysninger om biologisk mangfold har hovedsakelig foregått ved

- litteraturgjennomgang, databasesøk², studier av kart (N5/N50) og flyfoto
- kontakt med Fylkesmannens miljøvernavdeling, kommunen(e), fagfolk og enkeltpersoner med naturfaglig kunnskap om området
- feltarbeid. Under feltarbeidet er det brukt GPS for å kartfeste lokaliteter. Feltarbeid er utført av Geir Gaarder og Pål Mikkelsen 11.7.2005 og Bjørn Harald Larsen 13.9.2005, alle Miljøfaglig Utredning AS.

2.5 Dokumentasjon

Registreringsdelen skal være en rent faglig, verdinøytral og faktaorientert beskrivelse av naturmiljøet basert på de ulike håndbøkene fra DN (se 2.4). Under feltarbeidet ble det fokusert på naturtyper, ferskvannsmiljøer og viltområder etter DN-håndbøkene, samt forekomst av rødlistearter, forekomst av signalarter på verdifulle naturtyper/viltområder og arter som i seg selv er sjeldne og interessante (jfr. DN 1996, DN 1999a, DN 2000). Under feltbefaringen er

² Kilder over lokalitetsanvisninger for karplanter (Karplanteherbariet 2004), lav (Lavherbariet 2004) og sopp (Soppherbariet 2004) er gjennomgått.

det spesielt lagt vekt på områder med tidligere dokumenterte verdier, samt oppsøking av potensielt interessante lokaliteter.

Navn og systematikk for registrerte arter følger vanlig benyttet norsk litteratur (f.eks. Gjershaug m.fl. 1994 for fugl, Elven 1994 for karplanter, Krog m.fl. 1994 for blad- og busklav, den norske soppnavnkomiteen 1996 for sopp og Frisvoll m.fl. 1995 for moser).

2.6 Naturtyper

DN-håndbok 13-1999 "Kartlegging av naturtyper" (DN 1999a) beskriver metodikken ved kartlegging av viktige naturtyper for biologisk mangfold. Denne håndboken fokuserer på naturtyper som er spesielt viktige for det biologiske mangfoldet, dvs. at "hverdagsnaturen" ikke kartfestes. Totalt 56 naturtyper er beskrevet i håndboka innenfor hovednaturtypene myr, rasmark/berg/kantkratt, fjell, kulturlandskap, ferskvann/våtmark, skog og havstrand/kyst. Rapporten truede vegetasjonstyper i Norge (Fremstad & Moen 2001) er brukt som støttekriterium ved vurdering av et områdes verdi.

Naturtypene verdisettes etter fastsatte kriterier i håndboka der

A = svært viktig

B = viktig

C = lokalt viktig

Viktige kriterier er

- Størrelse og velutviklethet (verdien øker med størrelsen)
- Grad av tekniske inngrep (grad av urørthet)
- Forekomst av rødlistearter
- Kontinuitetspreg (stabil tilstand/stabil påvirkningsgrad over lang tid)
- Sjeldne utforminger (nasjonalt og regionalt)

2.7 Viltområder

DN-håndbok 11 "Viltkartlegging" (DN 1996, endret internettversjon 2000) beskriver hvordan viltkartleggingen skal gjennomføres. Tradisjonelt sett har viltkartleggingen fokusert på det jaktbare viltet, men viltkartleggingen etter DN-håndbok 11-1996 tar for seg alle viltarter, dvs. amfibier, krypdyr, pattedyr og fugl. Ved kartleggingen på Evenes flyplass er det ikke prioritert kartlegging av vanlige arters funksjonsområder dersom disse områdene ikke har en spesielt viktig funksjon for arten. Viltkartleggingen har fokusert på funksjonsområder for rødlistearter, regionalt uvanlige arter eller viktige funksjonsområder for vanlige arter.

Viktige funksjonsområder for viltet som hekke-/yngleområder, reirplasser, spillplasser, vinterbeiteområder og trekkveier er kartlagt for aktuelle viltarter. Funksjonsområdene gis vektor fra 1-5 der:

- vektsum 1 gir status ”registrert viltområde”
- vektsum 2-3 gir ”viktige viltområder” og
- vektsum >3 gir ”svært viktige viltområder”.

Når et viltområde verdisettes, skjer dette ved en summering/veining av verdiene (vektsommene) av funksjonsområdene for viltartene som er registrert i området. Resultatet er en verdisetting av de summerte områdene til svært viktig viltområde (A), viktig viltområde (B) eller lokalt viktig viltområde (C). Disse områdene vises på temakart prioriterte viltområder. Sårbarere opplysninger er unntatt offentlighet.

2.8 Ferskvannslokaliteter

DN-håndbok 15-2000 ”Kartlegging av ferskvannslokaliteter” (DN 2000, endret internettversjon 2003) beskriver metodisk hvordan kartleggingen bør gjennomføres. Håndboken bygger på de ferskvannslokalitetene som er beskrevet i DN-håndbok 13-1999 (DN 1999a), men utover dette prioriteres følgende lokaliteter

- Lokaliteter med viktige bestander av ferskvannsorganismer. Listen omfatter 15 arter innenfor laksefisk, niøyer, ulker og karpefisk samt elvemusling og ferskvannskreps.
- Lokaliteter med fiskebestander som ikke er påvirket av utsatt fisk. Kartleggingsenheten omfatter alle vannlokaliteter med naturlige fiskebestander som ikke er påvirket av fiskeutsettinger.
- Lokaliteter med opprinnelig plante- og dyresamfunn. Kartleggingsenheten omfatter alle større uregulerte vannlokaliteter eller vannlokaliteter med liten reguleringsgrad (< 15 %), som har beholdt sine naturlige plante- og dyresamfunn av ferskvannsarter.

Ferskvannslokalitetene verdisettes etter kriteriene

A = svært viktig

B = viktig

C = lokalt viktig

2.9 Rødlistearter

En rødliste er en liste over plante- og dyrearter som på en eller annen måte er truet av utryddelse eller utsatt for betydelig reduksjon i antall eller utbredelse på grunn av menneskelig

påvirkning. Den nasjonale rødlista gir en oversikt over truede arter i Norge (DN 1999b). Artene på rødlista er i ulik grad truet, se truetetskategoriene i tabell 1. Sårbare opplysninger er unntatt offentlighet.

Rødlistearter nevnes i rapporten med truetetskategori etter navnet.

Tabell 1. Truetetskategorier i ”Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998” (DN 1999b).

Truetetskategorier		Definisjon
Ex	Utryddet	Arter som er utryddet som reproduserende i landet. Det vil vanligvis omfatte arter som er forsvunnet for mer enn 50 år siden. Ex? angir arter som er forsvunnet for mindre enn 50 år siden.
E	Direkte truet	Arter som er direkte truet og som står i fare for å bli utryddet i nærmeste framtid dersom de negative faktorene fortsetter å virke.
V	Sårbar	Sårbare arter med sterk tilbakegang, som kan gå over i gruppen direkte truet dersom de negative faktorene fortsetter å virke.
R	Sjelden	Sjeldne arter som ikke er direkte truet eller sårbare, men som likevel er i en utsatt situasjon pga. liten bestand eller med spredt og sparsom utbredelse.
DC	Hensynskrevende	Hensynskrevende arter som ikke tilhører kategori E, V eller R, men som pga. tilbakegang krever spesielle hensyn og tiltak.
DM	Bør overvåkes	Kategorien omfatter arter som har gått tilbake, men som ikke regnes som truet. For disse artene er det grunn til overvåkning av situasjonen.

2.10 Sammenveide områder

Basert på de fire kartleggingsenhetene

- naturtyper
- prioriterte viltområder
- ferskvannslokaliteter
- rødlistearter

avgrenses sammenveide områder.

Som for naturtypene deles de sammenveide områdene opp i tre verdikategorier:

- A = svært viktig
- B = viktig
- C = lokalt viktig

Ved verdivurdering legges det inn et faglig skjønn. Verdien fra de enkelte kartleggingsenhetene opprettholdes som regel ved sammenveiding, men to overlappende områder som ut fra to

ulike kartleggingsenheter (for eksempel naturtyper og prioriterte viltområder) er gitt verdi B, kan ved sammenveing få verdi A.

2.11 Aktiviteter som påvirker det biologiske mangfoldet

En lang rekke militære og sivile aktiviteter kan påvirke det biologiske mangfoldet negativt. For de sammenveide, verdiklassifiserte områdene er det vurdert aktiviteter som kan være negative for det biologiske mangfoldet.

Forvaltningsråd er foreslått for å avbøte eventuell negativ påvirkning og slik opprettholde det biologiske mangfoldet etter nasjonale målsetninger. Forvaltningsrådene er imidlertid kun førende for Forsvarets aktiviteter der Forsvaret har forvaltningsansvaret. Forvaltningsrådene med restriksjoner er presentert under beskrivelsen av de sammenveide områdene i kapittel 3.5 (sammenveide områder) og i tabell 3 bakerst i denne rapporten. Forvaltningsråd for hvert av de verdiklassifiserte områdene er lagt inn i naturdatabasen Natur 2000.

I kravspesifikasjonen fra Forsvarsbygg er det beskrevet en rekke militære aktiviteter som kan ha en negativ innvirkning på det biologiske mangfoldet. Hva slags aktiviteter som gjennomføres i de ulike militære områdene varierer mye, og forvaltningsrådene er basert på informasjon fra militære kontaktpersoner om hvilke aktiviteter som er aktuelle i det militære området.

Foreslåtte forvaltningsråd vil variere gjennom året. For eksempel bør en type aktivitet begrenses på en lokalitet med sårbare plantearter i vekstsesongen, mens samme aktivitet til en annen årstid vil være akseptabel. Aktivitetens omfang er en annen faktor som kan være avgjørende for innvirkningen på det biologiske mangfoldet. Det gis derfor forvaltningsråd som differensierer på sesong og kvantitet der dette er mulig, slik at det ikke legges unødige restriksjoner på bruk når aktiviteter kan være mulig.

Forvaltningsrådene er gitt ut fra en vurdering av følgende aktiviteter:

Militær trening

- Soldater til fots – Terrengslitasje, støy, stress av vilt (lukt /syn)
- Kjøring med beltegående kjøretøyer – Beltespor (terrengslitasje), støy, forurensing (olje, drivstoff, kjemikalier)
- Kjøring med hjulgående kjøretøy – Hjulspor (terrengslitasje), støy, forurensing (olje, drivstoff, kjemikalier)
- Øving med amfibie- og landgangsfartøy – Hjul- og beltespor, inngripen i strand- og elvebredde ved f.eks. bygging midlertidig rampe (terrengslitasje), støy, forurensing (olje, drivstoff, kjemikalier)
- Skyting med løsammunisjon – Støy, ammunisjonsrester
- Skarpskyting med lette våpen – Støy, ammunisjonsrester, brann, forurensing (tungmetaller)

- Skarpskyting med tunge våpen – Treff/Nedslag, trykkbølger, ammunisjonsrester, støy, brann, forurensing (tungmetaller mm)
- Bombardering - Treff/Nedslag, trykkbølger, ammunisjonsrester, støy, brann, forurensing (tungmetaller mm)
- Sprengningsøvinger - Eksplosjonssted, trykkbølger, støy, forurensing (tungmetaller mm)
- Bivuakkering – Aktivitet og belastning (terrengslitasje, ved bl.a. hogst av bar og raier, telt), avfall, støy, forurensing (olje, drivstoff, kjemikalier), stress av vilt (lukt /syn)
- Stillingsutbygging – Faste inngrep i naturen, støy (bl.a. maskinelt utstyr), forurensing (olje, drivstoff, kjemikalier)
- Øving med marinens fartøy - Forurensing (olje, drivstoff, kjemikalier), støy
- Flyging med jagerfly – Støy
- Flyging med helikopter (også ved landingsplass) – Støy, lufttrykk, forurensing (olje, drivstoff, kjemikalier)
- Mobile verksteder – Belte- og hjulspor (terrengslitasje), støy, aktivitet, forurensing (olje, drivstoff, kjemikalier)
- Feltskyehus og feltkjøkken – Støy, aktivitet og belastning (terrengslitasje).
- Kommandoplasser, forsyningsbaser, ol. - Belte- og hjulspor (terrengslitasje), aktivitet og belastning (terrengslitasje), støy, stress av vilt (lukt /syn)

Andre aktiviteter

- Nedbygging av arealer (bygningmasse, veier, asfalterte flater mm.) – Tap av habitat, habitatfragmentering
- Forurensning, bl.a. avrenning av avrenningskjemikalier.
- Drenering/ gjenfylling – Endring av fysisk/kjemiske forhold
- Masseuttak – Terrengslitasje, endring av fysisk/kjemiske forhold
- Beiting - Terrengslitasje
- Gjengroing – Tap av habitat, habitatfragmentering
- Jordbruksdrift - Tap av habitat, habitatfragmentering
- Gjødsling - Forurensning
- Opphør av landbruksdrift - Tap av habitat, habitatfragmentering
- Friluftsliv - Terrengslitasje

Skogbruk

Det gis forvaltningsråd til skogsdrift i de sammenveide områdene der slik forvaltning er aktuell. Med disse forvaltningsrådene vil man kunne opprettholde de naturverdiene som er vurdert som spesielt viktige for biologisk mangfold i de sammenveide områdene. For skogsdriften i Forsvarets eide områder er forvaltningsrådene førende. De bygger på avtalen mellom Statskog SF og Forsvarsbygg om forvaltning av Forsvarets skoger (Forsvarsbygg 2002). I avtalens formålpargraf heter det at militære hensyn og miljøhensyn skal prioriteres framfor hensynet til økonomisk resultat. Ifølge avtalens vedlegg E – Miljøkrav til skogsdrift ved Forsvarets eiendommer – pekes det på at områder som ved kartlegging av biologisk mangfold blir verdiklassifisert til A, B og C, skal unntas ordinær skogsdrift. I tillegg peker vedleg-

get på at Levende skog-standarder med ytterligere skjerpelser bestemt av Forsvaret skal etterleves i alle områder.

2.12 Kart og database

Alle registreringer av naturtyper, funksjonsområder for vilt og artsobservasjoner er lagt inn i databasen Natur2000 (NINA naturdata as 2005). Kartene finnes i målestokk 1:20 000 (vedlegg til rapporten og separate kartblad oppbevart i Forsvarsbygg). Digitale kartverk finnes i Forsvarets informasjonssystem for eiendom, bygg og anlegg (FIS/EBA) og i Forsvarets operative virksomhets kart og katalogtjenester (FIS/BASIS).

Følgende kart er vedlagt rapporten:

- Naturtyper
- Prioriterte viltområder
- Statuskart biologisk mangfold. Sammenveide områder.

Kart som inneholder sårbar informasjon om rødlistearter og vilt er unntatt offentligheten og følger ikke rapporten, men er levert til Forsvarsbygg, Kompetansesenter Miljø.

3 RESULTATER

3.1 Naturtyper

Innenfor Evenes flyplass er det kartlagt tolv naturtypelokaliteter, hvorav tre er vurdert som svært viktig (A), og ni er vurdert som viktig (B), se vedlegg 4.

Nummerering av lokaliteter er foretatt etter avtale med kommunen og følger kommunens nummerserie.

Lokalitet	2 Myrland Ø
Lokalitetsnummer/Natur 2000	1853 10002
Naturtype	Rikmyr
Naturtypekode	A 05
Verdisetting	B – Viktig
Høyde over havet (m)	25 m.o.h.
Areal (daa)	111 daa
Besøkt dato	11.07.2005
UTM (WGS84)	WR 6990 9770

Beliggenhet

Rikmyrslokalitet som ligger vest for Fv 722 og strekker seg sørover fra grensen til Nautå naturreservat ved Tverrelva sør for Svanvatnet, over internvegen og inn mot et massedeponi i sørvest, nord for Blåaksla.

Områdebeskrivelse

Rikmyra er ganske flat. Den er delvis nokså fuktig i sentrale deler men har tørrere kanter som har litt tuestruktur der det er rikt i bunn, men er fattigere på tuene, med arter som hvitlyng, molte, røsslyng etc. I de større rikmyrspartiene er fjellfrøstjerne en dominerende art. Forøvrig er det spredt med andre typiske rikmyrsarter som bredmyrull, litt lappmarihand og engmarihand, så vidt stortveblad og linmjølke på en plass.

Rikmyra øst for Myrland sett mot nord, fra massedeponiet i sørkanten av myra. Lokalteten strekker seg forbi gjerdet og videre nordover til grensen for Nautå naturreservat, sør for Svanvatnet.

Verdisetting

Lokaliteten er vurdert som viktig (B) på grunn av at det er ei velutviklet rikmyr med overgang mot ekstremrik myr med forekomster av en lang rekke arter knyttet til rikmyr. Fravær av funn av spesielt sjeldne eller rødlistede arter gjør at verdien ikke settes høyere.

Lokalitet

3 Evenesmyran

Lokalitetsnummer/Natur 2000	1853 10003
Naturtype	Rikmyr
Naturtypekode	A 05
Verdisetting	B – Viktig
Høyde over havet (m)	Ca. 5 m.o.h.
Areal (daa)	40 daa
Besøkt dato	11.07.2005
UTM (WGS84)	WR 6929 9646

Beliggenhet

Rikmyrslokalitet som ligger nordøst for Kjerkvatnet.

Områdebeskrivelse

En internveg skjærer gjennom den øverste (nordligste) delen av lokaliteten, men rikmyra er fortsatt intakt på oversiden av vegen. Myra er rikest i øst, der det blant annet ble påvist et parti som inneholdt artene brudespore, gulstarr og hodestarr. Fra øst mot vest endrer myra seg gradvis ved større innslag av vier- og bjørkekjerr, enkelte furuer og større innslag av sneller, trådstarr o.l. I de vestlige delene er det dessuten et par grunne, gamle grøfter som er i ferd med å gro igjen og som neppe har særlig effekt på myra.

Utsikt sørover mot Kjerkvatnet fra en internveg sør for flystripa. En del av rikmyrslokaliteten ligger i forkant i bildet.

Verdisetting

Lokaliteten er vurdert som viktig (B) fordi det er ei velutviklet rikmyr og dels ekstremrik myr. Begrenset størrelse og enkelte negative inngrep gjør at verdien ikke settes høyere.

Lokalitet

4 Svanvassåsen N

Lokalitetsnummer/Natur 2000	1853 10004
Naturtype	Dammer
Naturtypekode	E 09
Verdisetting	B – Viktig
Høyde over havet (m)	35 m.o.h.
Areal (daa)	4,7 daa
Besøkt dato	11.07.2005
UTM (WGS84)	WR 6960 9840

Beliggenhet

Lokaliteten er en kunstig laget dam på toppen av Svanvassåsens nordlige del. Dammen er nok oppstått som følge av uttak av masse til byggeformål. Det er en liten bergvegg på østsiden av dammen og det er deponert grus-/singelmasser like ved.

Oversikt over steinbruddet/massetaket på Svanvassåsen. Singelmasser er deponert helt inntil dammen der kransalger ble påvist.

Områdebeskrivelse

Dammen er på det dypeste omlag 0,5 meter dyp og bærer preg av å ha nokså varierende vannstand og dermed delvis hyppig uttørring. Dammen ser ut til å være nokså kalkrik. Det er elvesnelle, flaskestarr, trådstarr og skogsiv som dominerer, men det er også innslag av trådtjønnaks, grastjønnaks og noe kransalger. Kransalgene var i hovedsak skjørkrans, men

også bustkrans (sannsynligvis ferskvannsformen av arten) ble påvist. Av andre arter kan nevnes kamtusenblad og noe fjellsnelle i kanten. Ellers er det en lokal hekkeplass for vade-
fugl. Både rødstilk, sandlo (ungfugl) og fiskemåke ble observert.

Kransalger fra dammen i steinbruddet.

Verdisetting

Lokaliteten er vurdert som viktig (B) fordi flere kravfulle og regionalt uvanlige arter forekommer. Det er samtidig potensial for rødlistearter her.

Lokalitet

5 Langvatnet S

Lokalitetsnummer/Natur 2000	1853 10005
Naturtype	Rikmyr
Naturtypekode	A 05
Verdisetting	B – Viktig
Høyde over havet (m)	0 -5 m.o.h.
Areal (daa)	16 daa
Besøkt dato	11.07.2005
UTM (WGS84)	WR 6944 9871

Beliggenhet

Rikmyrslokaliteten ligger vest for utløpet av Nautåa til Langvatnet og avgrenses av Rv 833 i sør, ei grøft i vest og kratt og fastmark mot E10 i øst. Lokaliteten grenser inntil Nautå naturreservat.

Riksvei 833, rikmyra, utosen av Nautåa og Langvatnet. Nordlig ende av flystripa kan skimtes i bakgrunnen.

Områdebeskrivelse

Rikmyra er klart ei fastmattemyr, selv om den er nokså fuktig og har enkelte bløte partier også. Myra heller svakt fra Rv 833 ned mot Langvatnet. Den er i det vesentligste middels rik, men med enkelte ekstremrike tendenser i partier der det lokalt er en god del gulsildre og kornstarr. Den mest interessante arten er agnorstarr som forekommer med spredte eksemplarer. Granmo et al. (1985) har omtalt et rikmyrsområdet i ”sørøsthjørnet” av Langvatnet. Registrerte arter omfattet bl.a. taglstarr, kjevlestarr, taigastarr, linmjølke og stortveblad. Dette

må ha vært ganske nær lokaliteten som nevnes her, men det er såpass tydelige skiller i artsinventar at det virker lite sannsynlig at det er samme sted. Faren er til stede for at lokaliteten kartlagt av Granmo et al. (1985) i mellomtiden er ødelagt av ulike inngrep.

Verdisetting

Lokaliteten er vurdert som viktig (B) fordi det er ei velutviklet rikmyr og dels ekstremrik myr. Lite areal og avskjæringa med vegen i kanten på oversiden gjør at verdien ikke settes høyere.

Lokalitet

6 Nautåa elveløp

Lokalitetsnummer/Natur 2000	1853 10006
Naturtype	Viktige bekkedrag
Naturtypekode	E 06
Verdisetting	A – Svært viktig
Høyde over havet (m)	Ca. 0 – 8 m.o.h.
Areal (daa)	48 daa
Besøkt dato	11.07.2005
UTM (WGS84)	WR 6965 9879

Beliggenhet

Lokaliteten omfatter Nautåa fra utløpet i Langvatnet til grensen for Forsvarets eiendom sør for Nautvatnet. Deler av lokaliteten ligger innenfor Nautåa naturreservat, men inkluderer noe mer skogareal ved bekken enn grensene for naturreservatet.

Områdebeskrivelse

Lokaliteten utgjør et stilleflytende elveparti med tilhørende rik høgstaudeskog og rik sumpskog. Lokaliteten er tilknyttet vassdragssystemet Nautåvatnet, Kjerkhaugvatnet og Svanvatnet, med utløp i Langvatnet. Elva er stilleflytende på varierende substrat, - enkelte større steiner men også sandbunn. Det er mye moser og litt grønske, men også en del annen vannvegetasjon, bl.a. belter med gulldusk og elvesneller i kantsonen på de roligste partiene. På litt mer strømmende partier kommer det inn mer typiske elvemoser og litt tjønnaks. Skogen inn til elva er frodig høgstaudeskog, blant annet med en del strutseving, noe sumphaukeskjegg, hvitbladtistel, kranskonvall osv. Treslagene er mest bjørk, gråor, litt rogn og litt svartvier. Det finnes sparsomt utviklet lungeneversamfunn med noe skrubbenever, litt kystårenever og sparsomt med glattvrenge, filthinnelav og fløyelsglye.

Lokaliteten ligger innenfor Nautåa naturreservat som ble vernet 19.12.1997. Se verneforskrifter i vedlegg 1. Formålet med fredningen er: "Å bevare et rikt våtmarksområde med naturlig tilhørende vegetasjon og dyreliv. Det er spesielt viktig å bevare områdets betydning som hekke- og trekkområde for våtmarksfugl, samt det rike og spesielle plantelivet. Reservatet utgjør en viktig del av et større våtmarkssystem av internasjonal betydning, særlig av hensyn til områdets ornitologiske, botaniske og limnologiske funksjoner."

Parti av Nautåa, mellom Nautåvatnet og E10.

Verdisetting

Lokaliteten er vurdert som svært viktig (A) fordi det er snakk om et naturlig kalkrikt/eutroft og samtidig relativt lite påvirket lavlandsvassdrag. Dette er et svært interessant og samtidig meget sjeldent miljø. Selv om ingen rødlistearter er påvist, er det et klart potensial for rødlistefunn innen ulike organismegrupper. Det at lokaliteten ligger innenfor et naturreservat og utgjør en viktig del av et av de mest verdifulle våtmarkssystemene i Nord-Norge er med på å styrke verdivurderingen. Som naturtype kunne for så vidt også “kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti” vært valgt, da lokaliteten kanskje best kan karakteriseres som en mellomform mellom disse to naturtypene.

Lokalitet**7 Laksmyra**

Lokalitetsnummer/Natur 2000	1853 10007
Naturtype	Rikmyr
Naturtypekode	A 05
Verdisetting	A – Svært viktig
Høyde over havet (m)	3,5 – 15 m.o.h.
Areal (daa)	239 daa
Besøkt dato	11.07.2005
UTM (WGS84)	WR 6805 9724

Beliggenhet

Lokaliteten er et relativt stort rikmyrssystem mellom flyplassområdet og utløpselva fra Lavangsvatnet.

En del av Laksmyra, utsyn mot nord omtrent fra midten av myra.

Områdebeskrivelse

Myra har både flate partier og partier med tuestruktur, og enkelte band med lågurt-/høgstaudevegetasjon imellom. Fjellstarr ble påvist. Taglstarr og brudespore finnes så vidt i øvre østre del. Hodestarr er det noe rikere med, og det ble påvist en del flekker med denne arten. Forøvrig har myra et typisk rikmyrsinventar.

Verdisetting

Lokaliteten er vurdert som svært viktig (A) fordi området er ganske stort og i stor grad intakt, samtidig som flere kravfulle arter knyttet til rik og ekstremrik myr forekommer. Potensialet for rødlistearter er til stede.

Lokalitet	8 Munnesskogen
Lokalitetsnummer/Natur 2000	1853 10008
Naturtype	Rikmyr
Naturtypekode	A 05
Verdisetting	B – Viktig
Høyde over havet (m)	3,5 – 15 m.o.h.
Areal (daa)	144 daa
Besøkt dato	11.07.2005
UTM (WGS84)	WR 6823 9778

Beliggenhet

Lokaliteten er et myrområde som ligger øst for Lavangsvatnet, mellom vannet og flystripa.

Områdebeskrivelse

Lokaliteten er en rikmyrslokalitet øst for Lavangsvatnet, mellom vannet og flystripa. Rikmyra har en meget tydelig rikmyrskarakter i den søndre delen med bl.a. mye hodestarr. Av andre arter kan nevnes bredmyrull, gulstarr, fjellfrøstjerne, myrsnelle, hårstarr, bjørnebrodd, svarttopp, grønncurle, taglstarr (sparsomt), og faktisk litt fjæresauløk i myra, riktignok i nærheten av vannet. En liten bergknaus innenfor området har arter som rypebær, kattedot og rynkevier. Myrlokaliteten er fattigere i den nordlige delen, men det er likevel fortsatt tydelig rikmyrspreg.

Forsøk på å etablere granplantefelt i rikmyra på lokaliteten Munneskogen, med et nokså pistrete resultat, skjemmer inntrykket noe, men lokaliteten har likevel verdifulle kvaliteter.

Verdisetting

Lokaliteten er vurdert som viktig (B) fordi dette er en intakt rikmyrsforekomst (bortsett fra forsøk på innplantning av gran) med innslag av enkelte kravfulle arter, til dels i gode bestander. Den er likevel ikke særlig stor eller med funn av spesielt sjeldne arter.

Lokalitet	9 Ilgamyren
Lokalitetsnummer/Natur 2000	1853 10009
Naturtype	Rikmyr
Naturtypekode	A 05
Verdisetting	B – Viktig
Høyde over havet (m)	14 m.o.h.
Areal (daa)	36 daa
Besøkt dato	11.07.2005
UTM (WGS84)	WR 6840 9908

Beliggenhet

Lokaliteten er et myrområde mellom Lavangsvatnet og nordre del av flystripa.

Fra nordenden av lokaliteten med utsyn sørover. Flystripa er ikke langt unna, i venstre kant.

Områdebeskrivelse

Myrlokaliteten er i første rekke kartlagt som et prioritert viltområde, men har også kvaliteter som rikmyr. Det er et par skikkelige bløthøler/tjern midt på myra. Myra har i det vesentligste et rikt til intermediært preg, og det finnes innslag av arter som bredmyrull, gulstarr, hårstarr, gulsildre, sveltull, bjørnebrodd, tvebostarr og hårstarr (mye). Det ble også påvist et par eksemplarer av linnmjølke. I pyttene midt i myra ser det ut til å være kalkutfelling, og der er det noe forekomst av rødlistearten gråkrans (*Chara contraria* var. *hispidula*) (DC).

Bunnfloraen i en av pyttene i myra. Gråkrans (DC) ble funnet her.

Verdisetting

Lokaliteten er vurdert som viktig (B) fordi en rødlisteart er påvist. Forurensningen fra flyplassen gjør det vanskelig å forsvare noen høyere verdi.

Lokalitet

10 Tårstadelva

Lokalitetsnummer/Natur 2000	1853 10010
Naturtype	Kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti
Naturtypekode	E 03
Verdisetting	A – Svært viktig
Høyde over havet (m)	3,5 – 10 m.o.h.
Areal (daa)	433 daa
Besøkt dato	11.07.2005
UTM (WGS84)	WR 6765 9743

Beliggenhet

Dette er en elv- og myrlokalitet omkring utløpselva til Lavangsvatnet. Lokaliteten avgrenses i vest stort sett mot Fv 723, i øst mot en nokså markert kalkrik rygg med høgstaudeskog, mens lokaliteten i sør, ved eiendomsgrensen til Forsvaret, går over i rikmyr. Lokaliteten ligger delvis (elveløpet) innenfor Kjerkvatnet naturreservat, som ble vernet 19.12.1997.

Grunne pytter i myrområdet øst for elva. Kransalgene gråkrans (DC) og bustkrans (R) ble påvist her.

Områdebeskrivelse

Myrene i nordøst er typiske rikmyrer, til dels ekstremrike med normalt artsinventar i så måte. Langs med elva, som renner nokså rolig, er det litt fattigere og gjennomgående mindre artsrikt. Det er heller ikke oppbygd så mye myr nær elva, noe som indikerer nærheten til sjøen. Det forekommer flere småpytter langs elva nedover, med grunne pytter med til dels bra med kransalger. Rødlistartene gråkrans (DC) og den kravfulle arten bustkrans (R) ble påvist, og det er dessuten innslag av noe grastjønnaks og litt trådtjønnaks.

I tilknytning til elva er det til dels brede belter med elvesnelle og flaskestarr. Det ble også påvist grastjønnaks og trådtjønnaks i elva. På rikmyrspartiene er det de “vanlige” artene: hårstarr, bredmyrull, gulsildre, myrsnelle, myrtevier, litt fjæresauløk nær elva, sandsiv, fjellfrøstjerne, svarttopp, strengstarr (til dels i store mengder), smårørkvein, engmarihand, tvebostarr, sveltull, fjellsmelle (sparsomt), fjelltistel, myrklegg, marigras, brudespore (lokale forekomster), musestarr (så vidt påvist), hodestarr (lokalt en del, men ikke så vanlig), stortveblad (litt), småsivaks (lokalt en del) og lappmarihand (sparsomt).

Lokaliteten ligger innenfor Kjerkvatnet naturreservat, som ble vernet 19.12.1997, se vedlegg 2 for verneforskrifter. Begrunnelsen for vern er at delområdet er et av de mest betydningsfulle i våtmarkssystemet, med flere spesielt viktige biologiske funksjoner. Limnologisk og botanisk er Kjerkvatnet (sørøst for denne lokaliteten) verneverdig som et eksempel på en Chara-sjø med store mengder kalkkrevende kransalger og andre krevende arter.

Verdisetting

Lokaliteten er vurdert som svært viktig (A) bl.a. fordi den er stor, særpreget og med innslag av flere kravfulle arter, inkludert to rødlistearter. Potensialet for flere rødlistede og sjeldne arter er vurdert som stort. Til verdibegrunnelsen hører også at en del av lokaliteten inngår i et allerede vernet område. Området er karakterisert som naturtypen “Kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti”, men en betydelig del av området som er avgrenset, er rikmyr, og mellom veien i vest (Fv 723) og elva er det innslag av kalkrik høgstaudebjørkeskog.

Lokalitet	11 Nystad N

Lokalitetsnummer/Natur 2000	1853 10011
Naturtype	Artsrike veikanter
Naturtypekode	D 03
Verdisetting	B – Viktig
Høyde over havet (m)	20 – 30 m.o.h.
Areal (daa)	11 daa
Besøkt dato	13.09.2005
UTM (WGS84)	WR 7020 9866

Beliggenhet

Lokaliteten ligger inntil naturbeitemark sør for Nautå ved Kjerkhaugen langs E10, og langs Fv 722 til vest for Nystad.

Områdebeskrivelse

Dette er en artsrik vegkant som trolig blir tilfeldig beitet av storfe. De beste partiene ligger øst for fylkesvegen. Av arter som ble påvist er blant annet kjeglevokssopp, kritt vokssopp, bittersøte og bleiksøte og de to rødlistede soppartene brunsvart jordtunge (DC) og lillagra rødkivesopp (DC).

Artsrik vegkant vest for Nystad.

Verdisetting

Lokaliteten er vurdert som viktig (B) fordi to rødlistede sopparter ble påvist på lokaliteten.

Lokalitet

12 Solås

Lokalitetsnummer/Natur 2000	1853 10012
Naturtype	Kalkrike enger
Naturtypekode	D 08
Verdisetting	B – Viktig
Høyde over havet (m)	Ca. 30 – 40 m.o.h.
Areal (daa)	2,3 daa
Besøkt dato	13.09.2005
UTM (WGS84)	WR 6980 9704

Beliggenhet

Lokaliteten ligger på bruket Solås, sørøst for Blåaksla.

Kalkrike slåttenger/plenarealer ved Solås. Her ble blant annet den rødlistede beitemarkssoppen spissvokssopp (DC) og den sjeldne *Hygrocybe calciphila* påvist. Sistnevnte er så nylig påvist i Norge at den ikke var aktuell for den norske rødlista ved forrige revisjon, og har ennå ikke fått norsk navn. Kanskje blir den he-tende "kalkvokssopp"?

Områdebeskrivelse

Det avgrensede området består av kalkrike plenarealer og tilstøtende gjengroende slåtteeng. Arealet skjøttes med vanlig plenslått. Flekkvis var det rike forekomster av bittersøte og bleiksøte. Det ble funnet en del beitemarkssopp i plenen, bl.a. rødlistearten spissvokssopp (DC) og den sjeldne "kalkvokssopp" *Hygrocybe calciphila*. Arten er ikke gitt offisielt norsk navn og var ikke registrert i Norge ved utarbeidelse av siste rødliste. Trolig vil den bli rød-listet i en av de strengeste kategoriene ved neste revisjon av rødlista.

Verdisetting

Lokaliteten er vurdert som viktig (B). Funn av en hensynskrevende art tilsier det, men funnet av en kandidat for en av de strengeste rødlistekategoriene gjør at verdien kan endre seg til svært viktig (A) dersom arten blir rødlistet i en slik rødlistekategori.

Lokalitet**13 Solvoll S**

Lokalitetsnummer/Natur 2000	1853 10013
Naturtype	Artsrike veikanter
Naturtypekode	D 03
Verdisetting	B – Viktig
Høyde over havet (m)	Ca. 30 – 35 m.o.h.
Areal (daa)	6 daa
Besøkt dato	13.09.2005
UTM (WGS84)	WR 6988 9707

Beliggenhet

Lokaliteten omfatter begge sider av Fv 722, fra litt sør for Solvoll til Solås.

Artsrike veikanter på begge sider av Fv 722 sør for Solvoll.

Områdebeskrivelse

Det avgrensede området består av artsrike veikanter. Floraen viser at det er kalkrikt her, med store forekomster av bittersøte og bleiksøte. For øvrig ble naturengarter som jåblom, fjellrapp, småengkall og dvergjamne registrert. Den rødlistede sopparten spissvokssopp (DC) ble påvist.

Verdisetting

Lokaliteten er vurdert som viktig (B) fordi en rødlistet soppart ble påvist.

3.2 Viltområder

På Evenes flyplass eller i umiddelbar nærhet er det kartlagt tre prioriterte viltområder hvorav to er vurdert som svært viktig (A) (naturreservatene) og en som viktig (B); se vedlegg 5.

Lokalitet

1 Nautå naturreservat

Verdisetting

A – Svært viktig

Høyde over havet (m)

16-25 m.o.h.

Areal (daa)

410 daa

Besøkt dato

13.09.2005

UTM (WGS84)

WR 7000 9830

Beliggenhet

Viltområdet dekker Nautå naturreservat, som ble vernet 19.12.1997. Verneforskrift finnes i vedlegg 1. Avgrensningen er beskrevet slik i DNs Naturbase (Direktoratet for naturforvaltning 2005): "Reservatet omfatter våtmarksområdene omkring Nautåkrysset like øst for Evenes lufthavn og består av Nautåvatnet, Svanvatnet, samt sørenden av Langvatnet og Svenskevatnet (Kirkhaugvatnet) med de bekker og elvestrekninger som knytter disse sammen."

Svanvatnet, viktig beiteområde for andefugl innenfor Nautå naturreservat.

Områdebeskrivelse

I Naturbasen (Direktoratet for naturforvaltning 2005) beskrives området slik: "Det er i første rekke delområdet ornitologiske funksjon som gir det høy verneverdi. Langvatnets sørende, Nautåvatnet og delvis Svenskevatnets sørende er rike hekkebiotoper, med påfallende tett bestand av områdets kanskje viktigste karakterart, horndykker. Lokaliteten har hyppige innslag av flere kravfulle våtmarksarter. Svenskevatnet synes dessuten å være det delområdet nord for riksvegen som har størst betydning som trekkområde og delvis myteområde. Svanvatnet har en noe spesiell stilling med lite hekkende fugl. Det representerer derimot et viktig beiteområde for andefugl som hekker i andre lokaliteter innen våtmarkssystemet, med toppand som dominerende art, og er dermed et nødvendig element for å opprettholde hekkebestandene i området. Reservatet har også høy botanisk verneverdi og dekker en verdifull del av den botaniske variasjonen innen det totale våtmarkssystemet."

Horndykker er som nevnt ovenfor, karakterarten i naturreservatet, og under feltarbeidet ble den bl.a. påvist hekkende i Svanvatnet som i sin helhet ligger innenfor flystasjonsområdet. Dette er også et viktig næringsområde for toppand (Direktoratet for naturforvaltning 2005, Valde & Follestad 1973). De andre vatna ligger utenfor Forsvarets eiendommer. I sørenden av Langvatnet var det samlet store mengder stokkand (150 ind.) og brunnakke (250 ind.), sammen med sangsvane, horndykker, storskarv og ett par snadderand, under feltarbeidet i september 2005.

Siden naturreservatet i hovedsak ligger utenfor flyplassområdet, så er det ikke lagt mye vekt på å framskaffe detaljert grunnlagsdokumentasjon for verneområdet, men det er tatt med siden noe areal ligger innenfor.

Verdisetting

Viltområdet er vurdert som svært viktig (A) på bakgrunn av at området er vernet som naturreservat. Forekomsten av sangsvane (R) samt stort antall rastende andefugl styrker verddivurderingen. Antallet rastende brunnakke er meget stort, også i nasjonal sammenheng.

Lokalitet	2 Ilgamyren
Verdisetting	B – Viktig
Høyde over havet (m)	14 m.o.h.
Areal (daa)	36 daa
Besøkt dato	11.07.2005
UTM (WGS84)	WR 6840 9908

Beliggenhet

Viltområdet har samme avgrensning som naturtypelokalitet nr. 8, og er et myrområde mellom Lavangsvatnet og nordre del av flystripa.

Områdebeskrivelse

Viltlokaliteten er et myrområde med noen små myrtjern i den sørlige delen. Både brunnakke og toppand ble påvist hekkende. En brushane, sammen med et 20-talls vipper, ble skremt opp fra myra. Det er ingen indikasjoner på hekking Myrområdet er et sannsynlig hekkeområde for enkeltbekkasin og storspove.

Toppand med unger i en av pyttene i Ilgamyren.

Verdisetting

Viltområdet er vurdert som viktig (B) fordi det er et viktig område for hekkende andefugl og rasteområde for vadefugl. Det er lite ornitologisk dokumentasjon fra området, og området kunne vært undersøkt bedre.

Lokalitet

3 Kjerkvatnet naturreservat

Verdisetting

A – Svært viktig

Høyde over havet (m)

0- 4 m.o.h.

Areal (daa)

2.235 daa

Besøkt dato

13.09.2005

UTM (WGS84)

WR 6775 9740

Beliggenhet

Viltområdet dekker Kjerkvatnet naturreservat, som ble vernet 19.12.1997. Verneforskrift finnes i vedlegg 2. Avgrensningen er beskrevet slik i DN's Naturbase (Direktoratet for naturforvaltning 2005): "Reservatet omfatter Kjerkvatnet like sør for sørenden av landingsstripa på Evenes lufthavn, tilgrensede myrområder og utløpselva med Stunesosen. Videre inngår sørenden av Lavangsvatnet vest for flystripa og utløpselva Tårstadelva med Tårstadosen."

Tårstadelva, litt sør for utløpet av Lavangsvatnet.

Områdebeskrivelse

I Naturbasen (Direktoratet for naturforvaltning 2005) beskrives området bl.a. slik: "Dette delområdet er et av de mest betydningsfulle i våtmarkssystemet med flere spesielt viktige biologiske funksjoner. Ornitologisk synes Kjerkvatnet å ha sin største betydning som beite- og trekkområde for ender og andre våtmarksfugl. Det er et verdifullt rasteområde under vår- og høsttrekket, men representerer samtidig et næringstilbud som er av avgjørende betydning for å opprettholde den rike hekkfaunaen i dette spesielle våtmarkssystemet. Både Stunesosen og Tårstadosen er sentrale trekkbiotoper med høgt artsmangfold av ender og vadere. Tårstadelva og Kjerkvatnet har en viktig spesialfunksjon som oppholdsområde for mytende andefugl. "

Kjerkvatnet er hekkeplass for horndykker og flere andearter, trolig inkludert stjertand (R), mens sangsvane raster på høsten. Området har som nevnt ovenfor, også en viktig funksjon som myteområde for andefugl (Direktoratet for naturforvaltning 2005) og er rasteplass for ender og vadefugl under trekket (Valde & Follestad 1973). Bare en del av myrområdene ved Kjerkvatnet ligger innenfor flystasjonen, og dette er hekkeplass for enkelte vaderarter – slik som enkeltbekkasin, grønnstilk og rødstilk.

Siden naturreservatet i hovedsak ligger utenfor flyplassområdet, så er det ikke lagt mye vekt på å framskaffe detaljert grunnlagsdokumentasjon for verneområdet.

Verdisetting

Viltområdet er vurdert som svært viktig (A) på bakgrunn av at området er vernet som naturreservat.

3.3 Ferskvannslokaliteter

Innenfor Evenes flyplass er det ikke kartlagt ferskvannslokaliteter som tilfredsstillende kravene etter DN-håndbok 15-2000 (DN 2000).

3.4 Rødlistearter

Det er registrert i alt seks rødlistede arter ved Evenes flyplass. Artene er listet opp nedenfor. Flere arter er påvist i vannene som grenser inntil flyplassen, og kan derfor også forekomme i grenseområdet, i det minste som drivmateriale. Dette gjelder vannplanter som stivtjønnaks (R), broddtjønnaks (DC), taggkrans (V) og stivkrans (R).

I tillegg ble ”kalkvokssopp” *Hygrocybe calciphila* registrert på en lokalitet. Dette er en art som bare er registrert med åtte funn i Norge (Sopperbariet UiO 2005); alle etter at grunnlaget for gjeldende rødliste ble utarbeidet. Arten synes sterkt bundet til kulturbetingede naturtyper på kalkrik berggrunn og er en klar kandidat for en av de tre strengeste rødlistekategoriene ved neste revisjon av rødlista.

Tabell 2. Oversikt over rødlistearter som er påvist innenfor Forsvarets område ved Evenes flyplass.

Art	Rødlistestatus	Antall funnlokaliteter
Alger		
Bustkrans, <i>Chara aspera</i>	Sjelden (R)	2
Gråkrans, <i>Chara contraria</i>	Hensynskrevende (DC)	2
Sopp		
Brunsvart jordtunge, <i>Geoglossum umbratile</i>	Hensynskrevende (DC)	1
Lillagrå rødkivesopp, <i>Entoloma griseocyanum</i>	Hensynskrevende (DC)	1
Spissvokssopp, <i>Hygrocybe persistens</i>	Hensynskrevende (DC)	2
Vilt		
Sangsvane, <i>Cygnus cygnus</i>	Sjelden (R)	1

Når det gjelder de påviste rødlisteartene, så er dette alle arter som er kjent tidligere fra regionen og også lokalt i distriktet. Granmo et al. (1985) nevner f.eks. de to kransalgene fra flere tjern i området. Flere av de aktuelle beitemarkssoppene er funnet i forbindelse med kulturlandskapsundersøkelser. Sangsvane (R) er også en spredt hekkefugl i regionen. Ingen av ar-

tene er likevel spesielt vanlige, og de er generelt kravfulle, karakteristiske arter for velutviklede forekomster av de naturtypene de er knyttet til.

Kransalgene vokser i kalkrike vann, både små tjern og større innsjøer, bustkrans også i brakkvann. Soppene er beitemarkssopp, som er mest ubredt på gamle ugjødslede beitemarker, men som også kan opptre i slåtteeenger, plener og dels veikanter. Sangsvana foretrekker næringsrike tjern og små innsjøer med rik vannplantevegetasjon.

3.5 Biologisk mangfold statuskart – sammenveide områder

Kartleggingstemaene naturtyper, vilt, ferskvannslokalteter og rødlistearter danner grunnlaget for et sammenveid statuskart med viktige områder for biologisk mangfold. Disse sammenveide områdene verdiklassifiseres etter de tre kategoriene svært viktig, viktig og lokalt viktig for biologisk mangfold (samme som for naturtyper).

3.5.1 Forvaltningsråd

I kravspesifikasjonen fra Forsvarsbygg er det listet opp en rekke militære og sivile aktiviteter som skal vurderes i forhold til de verdiklassifiserte områdene (Forsvarsbygg 2003). Det er knyttet forvaltningsråd med restriksjoner til de verdiklassifiserte områdene. Formålet med disse forvaltningsrådene er å ivareta det biologiske mangfoldet i tråd med Forsvarets egne målsetninger i "Forsvarets sektorhandlingsplan for biologisk mangfold" (kap. 5 i St.meld. nr 42 (2000-2001)) og "Forsvarets handlingsplan for miljøvern" (Forsvarsdepartementet 2002).

Hvilke av aktivitetene som bør unngås, eventuelt i hvilke perioder og i hvilket omfang, er beskrevet under forvaltningsråd for hvert enkelt område. Forvaltningsrådene og de verdiklassifiserte områdene er sammenfattet i tabell 3. Forvaltningsrådene er også gjengitt på statuskartet, se vedlegg 6.

3.5.2 Beskrivelse av sammenveide områder med forvaltningsråd

Tolv sammenveide lokaliteter er vurdert som spesielt viktige for biologisk mangfold, tre med verdi svært viktig (A) og ni med verdi viktig (B), se vedlegg 6.

Lokalitet	1 Nautå naturreservat
Verdisetting	A – Svært viktig
Areal (daa)	432 daa
UTM (WGS84)	WR 7000 9830

Lokaliteten inkluderer naturtypelokalitet 5 og prioritert viltområde 1 og omfatter Nautå naturreservat. Området inkluderer viktige viltbiotoper i sørenden av Langvatnet, Nautåvatnet og Kjerkhaugvatnet samt Svanvatnet. Nautåa, som binder vannene sammen, er karakterisert som viktig bekkedrag. Nærmere omtale av lokaliteten står i kapittel 3.1 under naturtyper og i kapittel 3.2 under viltområder.

Forvaltningsråd:

Lokaliteten ligger innenfor Nautå naturreservat, og verneforskriften regulerer bruken av området, se vedlegg 1. Verneforskriftene er gjeldene for naturreservatet, men rådene gitt under gjelder områdene som ligger utenfor verneområdet.

- Fysiske inngrep, som nedbygging av areal, er ikke tillatt.
- Skogsdrift, inkl. vedhogst, er ikke tillatt.
- Grøfting og drenering er ikke tillatt.
- Kjøring med beltegående kjøretøy er ikke tillatt.
- Kjøring med hjulgående kjøretøy er ikke tillatt.
- Bivuakking og soldater til fots (over lags størrelse) er ikke tillatt.

Lokalitet	2 Myrland Ø
Verdisetting	B – Viktig
Areal (daa)	111 daa
UTM (WGS84)	WR 6990 9770

Lokaliteten inkluderer naturtypelokalitet 2 og omfatter ei rikmyr sør for Svanvatnet, vest for Fv 722. Det er ei velutviklet rikmyr med overgang mot ekstremrik myr. Lokaliteten inneholder typiske rikmyrsarter.

Nærmere omtale av lokaliteten står i kapittel 3.1 under naturtyper.

Forvaltningsråd:

- Fysiske inngrep, som nedbygging av areal, er ikke tillatt.
- Grøfting og drenering er ikke tillatt.
- Kjøring med beltegående kjøretøy er ikke tillatt.
- Kjøring med hjulgående kjøretøy er ikke tillatt.
- Bivuakking og soldater til fots (over lags størrelse) er ikke tillatt.

Lokalitet**3 Evenesmyran****Verdisetting****B – Viktig**

Areal (daa)

40 daa

UTM (WGS84)

WR 6929 9646

Lokaliteten inkluderer naturtypelokalitet 3 og omfatter ei rikmyr nordøst for Kjerkvatnet. Det er ei velutviklet rikmyr og dels ekstremrik myr. Brudespore, gulstarr og hodestarr ble blant annet påvist i rikmyra. Nærmere omtale av lokaliteten står i kapittel 3.1 under naturtyper.

Forvaltningsråd:

- Fysiske inngrep, som nedbygging av areal, er ikke tillatt.
- Grøfting og drenering er ikke tillatt.
- Kjøring med beltegående kjøretøy er ikke tillatt
- Kjøring med hjulgående kjøretøy er ikke tillatt
- Bivuakking og soldater til fots (over lags størrelse) er ikke tillatt.

Lokalitet**4 Svanvassåsen N****Verdisetting****B – Viktig**

Areal (daa)

4,6 daa

UTM (WGS84)

WR 6960 9840

Lokaliteten inkluderer naturtypelokalitet 4 og omfatter kunstig laget dam på toppen av Svanvassåsens nordlige del. Dammen ser ut til å være nokså kalkrik, og flere kravfulle og regionalt uvanlige arter forekommer. Lokaliteten en viktig hekkeplass for vadefugl. Nærmere omtale av lokaliteten står i kapittel 3.1 under naturtyper.

Forvaltningsråd:

- Fysiske inngrep, som nedbygging av areal, må unngås i dammene. Massedeponering bør unngås, men dersom det likevel er behov for å bruke steinbruddet som massedeponi, må man unngå å fylle ut i dammene. Det er spesielt viktig at dammene ikke tilføres organisk materiale (jord, torv o.l.) eller at vannmiljøet blir forurenset.
- Ekstensivt beite (sau/storfe/hest) og/eller slått er ønskelig, og vil være positivt for naturkvalitetene på lokaliteten.
- En bør søke å holde området åpent (uten busker og trær) og gjerne videreutvikle våtmarksmiljøene med å grave opp flere dammer med varierende dybde ved siden av de eksisterende dammene.

Lokalitet**5 Langvatnet S****Verdisetting****B – Viktig**

Areal (daa)

16 daa

UTM (WGS84)

WR 6944 9871

Lokaliteten inkluderer naturtypelokalitet 5 og omfatter ei rikmyr vest for utløpet av Nautåa i sørenden av Langvatnet. Myra er for det meste middels rik men med enkelte ekstremrike tendenser. Agnorstarr er den mest interessante arten. Nærmere omtale av lokaliteten står i kapittel 3.1 under naturtyper.

Forvaltningsråd:

- Fysiske inngrep, som nedbygging av areal, er ikke tillatt.
- Grøfting og drenering er ikke tillatt.
- Kjøring med beltegående kjøretøy er ikke tillatt.
- Kjøring med hjulgående kjøretøy er ikke tillatt.
- Bivuakking og soldater til fots (over lags størrelse) er ikke tillatt.

Lokalitet**6 Laksmyra****Verdisetting****A – Svært viktig**

Areal (daa)

239 daa

UTM (WGS84)

WR 6805 9724

Lokaliteten inkluderer naturtypelokalitet 6 og omfatter et relativt stort rikmyrsystem mellom flyplassområdet og utløpselva fra Lavangsvatnet. Flere kravfulle arter knyttet til rik og ekstremrik myr forekommer. Potensialet for rødlistearter er til stede. Nærmere omtale av lokaliteten står i kapittel 3.1 under naturtyper.

Forvaltningsråd:

- Fysiske inngrep, som nedbygging av areal, er ikke tillatt.
- Grøfting og drenering er ikke tillatt.
- Kjøring med beltegående kjøretøy er ikke tillatt
- Kjøring med hjulgående kjøretøy er ikke tillatt
- Bivuakkering og soldater til fots (over lags størrelse) er ikke tillatt.

Lokalitet**7 Munnesskogen****Verdisetting****B – Viktig**

Areal (daa)

143 daa

UTM (WGS84)

WR 6823 9778

Lokaliteten inkluderer naturtypelokalitet 8 og omfatter en intakt rikmyr med innslag av enkelte kravfulle arter, til dels i gode bestander. Nærmere omtale av lokaliteten står i kapittel 3.1 under naturtyper.

Forvaltningsråd:

- Fysiske inngrep, som nedbygging av areal, er ikke tillatt.
- Grøfting og drenering er ikke tillatt.
- Kjøring med beltegående kjøretøy er ikke tillatt.
- Kjøring med hjulgående kjøretøy er ikke tillatt.
- Ekstensiv beite (sau/storfe/hest) og/eller slått er ønskelig, og vil være positivt for naturkvalitetene på lokaliteten.
- Rydding av busker og kratt er ønskelig.
- Bivuakkering og soldater til fots (over lags størrelse) er ikke tillatt.

Lokalitet**8 Ilgamyren****Verdisetting****B – Viktig**

Areal (daa)

36 daa

UTM (WGS84)

WR 6840 9908

Lokaliteten inkluderer naturtypelokalitet 9 og prioritert viltområde 2, og omfatter et myrområde mellom Lavangsvatnet og nordre del av flystripa. Det er rasteområde for vadefugl og hekkeområde for andefugl, og sannsynligvis også vadefugl. Myra har rikmyrskvaliteter. Én rødlisteart er påvist. Nærmere omtale av lokaliteten står i kapittel 3.1 under naturtyper.

Forvaltningsråd:

- Fysiske inngrep, som nedbygging av areal, er ikke tillatt.
- Grøfting og drenering er ikke tillatt.
- Kjøring med beltegående kjøretøy er ikke tillatt.
- Kjøring med hjulgående kjøretøy er ikke tillatt.
- Ekstensiv beite (sau/storfe/hest) og/eller slått er ønskelig, og vil være positivt for naturkvalitetene på lokaliteten.
- Rydding av busker og kratt er ønskelig.
- Bivuakking og soldater til fots (over lags størrelse) er ikke tillatt.
- Tilsig fra flyplassen bør stoppes.

Lokalitet**9 Kjerkvatnet naturreservat****Verdisetting****A – Svært viktig**

Areal (daa)

2199 daa

UTM (WGS84)

WR 6823 9778

Lokaliteten inkluderer naturtypelokalitet 9 og prioritert viltområde 3 og omfatter Kjerkvatnet naturreservat og et rikmyrområde øst for Tårstadelva der blant annet to rødlistede kransalger ble påvist. Nærmere omtale av lokaliteten står i kapittel 3.1 under naturtyper og i kapittel 3.2 under viltområder.

Forvaltningsråd:

Lokaliteten ligger innenfor Kjerkvatnet naturreservat, og verneforskriften regulerer bruken av området, se vedlegg 2.

- Fysiske inngrep, som nedbygging av areal, er ikke tillatt.
- Skogsdrift, inkl. vedhogst, er ikke tillatt.
- Grøfting og drenering er ikke tillatt.
- Kjøring med beltegående kjøretøy er ikke tillatt
- Kjøring med hjulgående kjøretøy er ikke tillatt
- Ekstensiv beite (sau/storfe/hest) og/eller slått er ønskelig, og vil være positivt for naturkvalitetene på lokaliteten.
- Rydding av busker og kratt er ønskelig.
- Bivuakking og soldater til fots (over lags størrelse) er ikke tillatt.

Lokalitet	10 Nystad N
Verdisetting	B – Viktig
Areal (daa)	11 daa
UTM (WGS84)	WR 7020 9866

Lokaliteten inkluderer naturtypelokalitet 11 og omfatter en artsrik vegkant ved Fv 722 mellom Kjerkhaugen og Nystad. To rødlistede sopparter er påvist på lokaliteten. Nærmere omtale av lokaliteten står i kapittel 3.1 under naturtyper.

Forvaltningsråd:

- Ekstensiv beite (sau/storfe/hest) og/eller slått er ønskelig, og vil være positivt for naturkvalitetene på lokaliteten.

Lokalitet	11 Solås
Verdisetting	B – Viktig
Areal (daa)	2,3 daa
UTM (WGS84)	WR 7020 9866

Lokaliteten inkluderer naturtypelokalitet 12 og omfatter en slåtteeeng på bruket Solås, sørøst for Blåaksla. En rødlistet og en svært sjelden soppart er påvist på lokaliteten. Nærmere omtale av lokaliteten står i kapittel 3.1 under naturtyper.

Forvaltningsråd:

- Fortsatt skjøtsel i form av plenslått er ønskelig for å opprettholde naturkvalitetene. Arealet som slås anbefales utvidet mot nord. Graset slås etter frøsetting (ca. 15.7), og graset fjernes etter slått.
- Plenen/slåtteeenga må ikke gjødsles.

Lokalitet	12 Solvoll S
Verdisetting	B – Viktig
Areal (daa)	6 daa
UTM (WGS84)	WR 6988 9707

Lokaliteten inkluderer naturtypelokalitet 12 og omfatter en artsrik vegkant på begge sider av Fv 722 sør for Solvoll. Lokaliteten er kartlagt som naturtypen kalkrike enger. En rødlistet soppart er påvist. Nærmere omtale av lokaliteten står i kapittel 3.1 under naturtyper.

Forvaltningsråd:

- Fysiske inngrep, som nedbygging av areal, er ikke tillatt.
- Ekstensiv beite (sau/storfe/hest) og/eller slått er ønskelig, og vil være positivt for naturkvalitetene på lokaliteten.

Tabell 3. Forvaltningsråd og restriksjoner på aktiviteter i de sammenveide områdene for biologisk mangfold. Utfyllende forvaltningsråd er presisert i kapittel 3.5.2.

	Nautå NR	Myrland Ø	Evenesmyran	Svanvassåsen N	Langvatnet S	Laksmyra	Munnesskogen	Ilgamyren	Kjerkvatnet NR	Nystad N	Solås	Solvoll S
Nr på statuskart	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Fysiske inngrep f.eks. nedbygging av areal	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Bør unngås	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt
Skogsdrift, inkl. vedhogst	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt
Grøfting og drenering	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt
Kjøring med beltegående kjøretøy	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt
Kjøring med hjulgående kjøretøy	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt
Bivakkering – sol-dater til fots (over lags størrelse)	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt
Ekstensivt beite eller slått	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ønsket	Ønsket	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt
Rydding av busker og kratt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ønsket	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ønsket	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ønsket	Ønsket	Ønsket
Stoppe tilsig	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ønsket	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt
Unngå gjødsling	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ønsket	Ikke tillatt

¹Skogsdriften i området skal følge avtale om miljøkrav til skogsdrift i Forsvarets områder (Forsvarsbygg 2002b). Disse miljøkravene bygger på Levende skog standardene. Bestemmelsene er strengere da militære og miljømessige hensyn prioriteres framfor økonomiske hensyn. I følge avtalen mellom Forsvarsbygg og Statskog SF skal verdi-klassifiserte områder eid av Forsvaret unntas ordinær skogsdrift. Skjøtsel eller restaurering med biologisk formål kan være tillatt etter nærmere angitte krav.

4 TAKKSIGELSER

I forbindelse med arbeidet på Evenes vil vi gjerne takke Major Kari Ann Hovland, Alliert treningscenter Nord, og Driftstekniker Ole Riis, Forsvarsbygg, for verdifull bistand i kartleggingsprosessen.

5 KILDER

Den norske soppsnavnkomitéen, 1996. Norske soppsnavn. Tredje utgave. Fungiflora. 137s.

Direktoratet for naturforvaltning, 1996. Viltkartlegging. DN-håndbok 11 (revidert i 2000).

Direktoratet for naturforvaltning, 1999a. Kartlegging av naturtyper. Verdisetting av biologisk mangfold. DN håndbok 13-1999.

Direktoratet for naturforvaltning, 1999b. Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998. Norwegian Red List 1998. DN-rapport 1999-3. 162s.

Direktoratet for naturforvaltning, 2000. Kartlegging av ferskvannslokaliteter. DN håndbok 15-2000 (revidert i 2003).

Direktoratet for naturforvaltning 2005. Naturbase dokumentasjon. Biologisk mangfold. Area-lis-prosjektet. Internett: <http://dnweb5.dirnat.no/nbinnsyn/>

Elgersma, A. & Asheim, V. 1998. Landskapsregioner i Norge – landskapsbeskrivelser. NI-JOS-rapport 2/1998. 61s.

Elven, R. 1994. Johannes Lid. & Dagny Tande Lid. 1994. Norsk flora. 6. utgåve ved Reidar Elven. Det Norske Samlaget, Oslo. 1014 s.

Forsvarsbygg 2002. Avtale om forvaltning av skog, vilt og fisk på Forsvarets eiendommer. 5s+ vedlegg. Vedlegg E miljøkrav til skogsdrift ved Forsvarets eiendommer revidert 18.3.2004.

Forsvarsbygg 2003. Kravspesifikasjon for kartlegging av biologisk mangfold i Forsvarets områder. Versjon april 2003.

Forsvarsdepartementet. 2002. Forsvarets miljøvernarbeid. Handlingsplan. 33s.

Forsvarsdepartementet 2004. Den videre moderniseringen av Forsvaret i perioden 2005-2008 St.prp. nr. 42 (2003-2004).

- Forsvarets bygningstjeneste (nå Forsvarsbygg). 2000. Landsverneplan for Forsvaret, katalogdel Sør- og Vestlandet, Trøndelag og Nord-Norge. 341s.
- Fremstad, E. & Moen, A. 2001. Truete vegetasjonstyper i Norge. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. Vitenskapsmuseet. Rapport botanisk serie 2001-4. 231s.
- Frisvoll, A. A., Elvebakk, A. Flatberg, K.I. & Økland, R. 1995. Sjekkliste over norske mosar. Vitskapleg og norsk namneverk. NINA Temahefte 4. 104s.
- Gjershaug, J.O., Thingstad, P. G., Eldøy, S. & Byrkjeland, S. 1994. Norsk fugleatlas. Hekkefuglernes utbredelse og bestandsstatus i Norge. Norsk Ornitologisk Forening. 551s.
- Granmo, A., Elven, R. & Edvardsen, H. 1985. Flora, plantegeografi og botaniske verneverdier i Kvitforsvassdraget, Evenes (Nordland) og Skånland (Troms). Polarflokken 9: 5-76.
- Karplanteherbariet, 2004. http://www.nhm.uio.no/botanisk/nxd/kar/nkd_b.htm. Karplanteherbariets internettsider.
- Krog, H, Østhagen, H. & Tønsberg, T. 1994. Lavflora. Norske busk- og bladlav. Universitetsforlaget. 368s.
- Lavherbariet, 2004. <http://www.toyen.uio.no/botanisk/lav/>. Lavherbariets internettsider.
- Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge. Vegetasjon. Statens kartverk. Hønefoss.
- NINA naturdata as 2005. Natur2000 v. 3.5. Et databaseverktøy for registrering av naturforekomster.
- Nordiska ministerrådet. 1977. Naturgeografisk regioninndeling av Norden. Stockholm, 137s.
- Norges geologiske undersøkelse 2005. Berggrunnsgeologidatabasen på Internett. <http://www.ngu.no/kart/bg250/>
- Soppherbariet, 2004. <http://www.nhm.uio.no/botanisk/bot-mus/sopp/soppdb.htm>. Soppherbariets internettsider.
- Winsnes, W. H. 1974. Fly/fugl-problemet På Evenes flyplass. Luftforsvaret, Generalinspektøren. Spesiell orientering. 47 s.

VEDLEGG 1

Forskrift om fredning av Nautå naturreservat, Evenes kommune, Nordland.

Fastsatt ved kgl.res. 19. desember 1997 med hjemmel i lov av 19. juni 1970 nr. 63 om naturvern § 8, jf. § 10, § 21, § 22 og § 23. Fremmet av Miljøverndepartementet. Endret 16 aug 2002 nr. 1098.

I

I medhold av lov om naturvern av 19. juni 1970 nr. 63 § 8, jf. § 10 og § 21, § 22 og § 23, er et våtmarksområde ved Nautå i Evenes kommune, Nordland fylke fredet som naturreservat ved kgl.res. av 19. desember 1997 under betegnelsen « Nautå naturreservat ». Med hjemmel i kgl.res. av 3. juli 1987 nr. 572, jf. Miljøverndepartementets brev av 3. november 1988 om delegering av myndighet til Direktoratet for naturforvaltning, er forskriften endret av Direktoratet for naturforvaltning 16. august 2002.

II

Det fredete området berører følgende gnr./bnr.: 4/3, 4/4, 4/7, 19, 4/9, 4/14, 4/44, 5/5, 5/10, 5/11, 5/20, 5/21, 5/23, 5/32, 5/37, 5/41, 5/49. Reservatet dekker et areal på ca. 410 daa, hvorav ca. 70 daa er landareal. Grensene for naturreservatet framgår av kart i målestokk 1:5.000, datert Miljøverndepartementet, desember 1997. Kartet og fredningsforskriften oppbevares i Evenes kommune, hos fylkesmannen i Nordland, i Direktoratet for naturforvaltning og i Miljøverndepartementet. De nøyaktige grensene for reservatet skal avmerkes i marka der de går over land og knekkpunktene bør koordinatfestes.

III

Formålet med fredningen er å bevare et viktig våtmarksområde med naturlig tilhørende vegetasjon og dyreliv. Det er spesielt viktig å bevare områdets betydning som hekke- og trekkområde for våtmarksfugl samt det rike og spesielle plantelivet.

IV

For reservatet gjelder følgende bestemmelser:

1. All vegetasjon i vann og på land er fredet mot enhver form for skade og ødeleggelse. Nye plantearter må ikke innføres.
2. Dyre- og fuglelivet, herunder reirplasser og hiområder, er fredet mot skade og ødeleggelse. Jakt, fangst og bruk av skytevåpen er forbudt. Hunder skal holdes i bånd. Utsetting av vilt er ikke tillatt.
3. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre de naturgitte forhold, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, opplag av båter, hensetting av campingvogner o.l., framføring av nye luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av vegger, drenering og annen form for tørrelgging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, ny utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, nyplanting, henleggelse av avfall, gjødsling og bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Oppstillingen er ikke uttømmende.
4. Motorisert ferdsel til vanns og til lands er forbudt. Forbudet gjelder også bruk av modellbåter, modellfly og brettseiling.
5. Camping, teltslaging og oppsetting av kamuflasjeinnretninger for fotografering er forbudt.

V

Bestemmelsene i kapittel IV er ikke til hinder for:

1. Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i rednings-, ambulanse-, politi-, brannvern-, oppsyns-, skjøtsels- og forvaltningsøyemed.

2. Utmarksbeite og utmarksslått som på vernetidspunktet eller der dette tidligere har vært vanlig.
3. Jakt på hjortevilt og fellefangst av mink.
4. Lovlig bruk av hund ved jakt på hjortevilt, og ved ettersøk etter skadet hjortevilt.
5. Vedlikehold av kraftlinjer.
6. Utøvelse av fiske.
7. Reparasjon og vedlikehold av de kommunale og interkommunale vann- og avløpsledningene som krysser verneområdet, og bruk av motorkjøretøy i den forbindelse.
8. Motorisert ferdsel etter etablerte bilveier som krysser gjennom området.

VI

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

1. Felling av vilt som forårsaker vesentlig skade.
2. Felling av fugl av hensyn til flysikkerheten ved flyplassen.
3. Bygging av laksetrapp ved Kirkhaugfossen.
4. Å føre dreneringsvann ut i reservatet.
5. Forsterkning av eksisterende kraftlinjer.

VII

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan gjennomføre forvaltningstiltak i samsvar med fredningsformålet. Det kan utarbeides forvaltningsplan, som skal inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av forvaltningstiltakene.

VIII

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra fredningsforskriften når formålet med fredningen krever det, samt for vitenskapelige undersøkelser og arbeider av vesentlig samfunnsmessig betydning, og i andre særlige tilfeller når disse ikke strider mot formålet med fredningen.

IX

Direktoratet for naturforvaltning fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

- 1 Inntil videre er forvaltningen av verneforskriften lagt til Fylkesmannen i Nordland.

X

Denne forskrift trer i kraft straks.

VEDLEGG 2

Forskrift om fredning av Kjerkvatnet naturreservat, Evenes kommune, Nordland.

Fastsatt ved kgl.res. 19. desember 1997 med hjemmel i lov av 19. juni 1970 nr. 63 om naturvern § 8, jf. § 10, § 21, § 22 og § 23. Fremmet av Miljøverndepartementet. Endret 26 feb 1998 nr. 212, 7 mai 2001 nr. 1695.

I

I medhold av lov om naturvern av 19. juni 1970 nr. 63, § 8, jfr. § 10 og §§ 21, 22 og 23, er et våtmarksområde sør og vest for Evenes flyplass i Evenes kommune, Nordland fylke fredet som naturreservat ved kgl. res. av 19. desember 1997 under betegnelsen « Kjerkvatnet naturreservat ».

Med hjemmel i kgl. res. av 3. juli 1987 nr. 572 og Miljøverndepartementets delegasjon av 3. november 1988 er forskriften for naturreservatet endret ved Direktoratet for naturforvaltnings vedtak den 26. februar 1998.

II

Det fredete området berører følgende gnr./bnr.: 3/1, 3/2, 3/4,14, 3/6, 3/8,23, 3/10, 3/11, 3/13, 3/15, 3/18, 3/19, 3/38, 3/46, 4/1, 4/3,5, 4/4, 4/6, 4/8, 4/16, 4/17, 4/22, 4/37, 4/45, 5/1, 5/24, 5/27, 5/34, 5/37.

Reservatet dekker et areal på ca. 2.235 daa, hvorav ca. 1.020 daa er landareal. Grensene for naturreservatet framgår av kart i målestokk 1:10.000, datert Miljøverndepartementet desember 1997, endret ved Direktoratet for naturforvaltnings vedtak av 7. mai 2001. Kartet og fredningsforskriften oppbevares i Evenes kommune, hos Fylkesmannen i Nordland, i Direktoratet for naturforvaltning og i Miljøverndepartementet. De nøyaktige grensene for reservatet skal avmerkes i marka der de går over land og knekkpunktene bør koordinatfestes.

III

Formålet med fredningen er å bevare et viktig våtmarksområde med naturlig tilhørende vegetasjon og dyreliv. Det er spesielt viktig å bevare områdets betydning som hekke- og trekkområde for våtmarksfugl samt det rike og spesielle plantelivet i og ved Kjerkvatnet.

IV

For reservatet gjelder følgende bestemmelser:

1. All vegetasjon i vann og på land er fredet mot enhver form for skade og ødeleggelse. Nye plantearter må ikke innføres.
2. Dyre- og fuglelivet, herunder reirplasser og hiområder, er fredet mot skade og ødeleggelse. Jakt, fangst og bruk av skytevåpen er forbudt. Hunder skal holdes i bånd. Utsetting av vilt er ikke tillatt.
3. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre de naturgitte forhold, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, opplag av båter, hensetting av campingvogner o.l., framføring av nye luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veger, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, ny utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, nyplanting, henleggelse av avfall, gjødsling og bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Oppstillingen er ikke uttømmende.
4. Motorisert ferdsel til vanns og til lands er forbudt. Forbudet gjelder også bruk av modellbåter, modellfly og brettseiling.

5. Camping, teltslaging og oppsetting av kamuflasjeinnretninger for fotografering er forbudt.

V

Bestemmelsene i kap. IV er ikke til hinder for:

1. Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i rednings-, ambulanse-, politi-, brannvern-, oppsyn-, skjøtsel, og forvaltningsøyemed.
2. Utmarksbeite og utmarksslått som på vernetidspunktet eller der dette tidligere har vært vanlig.
3. Å lede dreneringsvann ut gjennom vassdraget eller i eksisterende dreneringskanaler.
4. Sanking av bær og matsopp.
5. Jakt på hjortevilt og gaupe, lisensjakt på jerv, samt fellefangst av mink.
6. Lovlig bruk av hund ved jakt på hjortevilt og gaupe samt lisensjakt på jerv, og ved ettersøk etter skadet hjortevilt, gaupe og jerv.
7. Nødvendig bruk og vedlikehold av havariveier mellom flyplassen og Kjerkvatnet.
8. Vedlikehold av kraftlinjer.
9. Utøvelse av fiske og jakt på sjøpattedyr i henhold til gjeldende regelverk.
10. Drift og vedlikehold av Kystverkets eksisterende anlegg, samt nødvendig ferdsel i forbindelse med denne virksomheten.
11. Fortøyning av båter i Tårstadosen og Stunesosen.
12. Ferdsel med motordrevet båt i Tårstadosen og Stunesosen.

VI

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

1. Felling av vilt som forårsaker vesentlig skade.
2. Hogst av ved til eget bruk.
3. Skjøtsel og avvirkning i eksisterende granplantefelt på vernetidspunktet.
4. Felling av fugl av hensyn til flysikkerheten ved flyplassen.
5. Forsterkning av eksisterende kraftlinjer.
6. Etablering av nye anlegg for Kystverkets virksomhet.

VII

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan gjennomføre forvaltningstiltak i samsvar med fredningsformålet. Det kan utarbeides forvaltningsplan, som skal inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av forvaltningstiltakene.

VIII

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra fredningsforskriften når formålet med fredningen krever det, samt for vitenskapelige undersøkelser og arbeider av vesentlig samfunnsmessig betydning, og i andre særlige tilfeller når disse ikke strider mot formålet med fredningen.

IX

Direktoratet for naturforvaltning fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

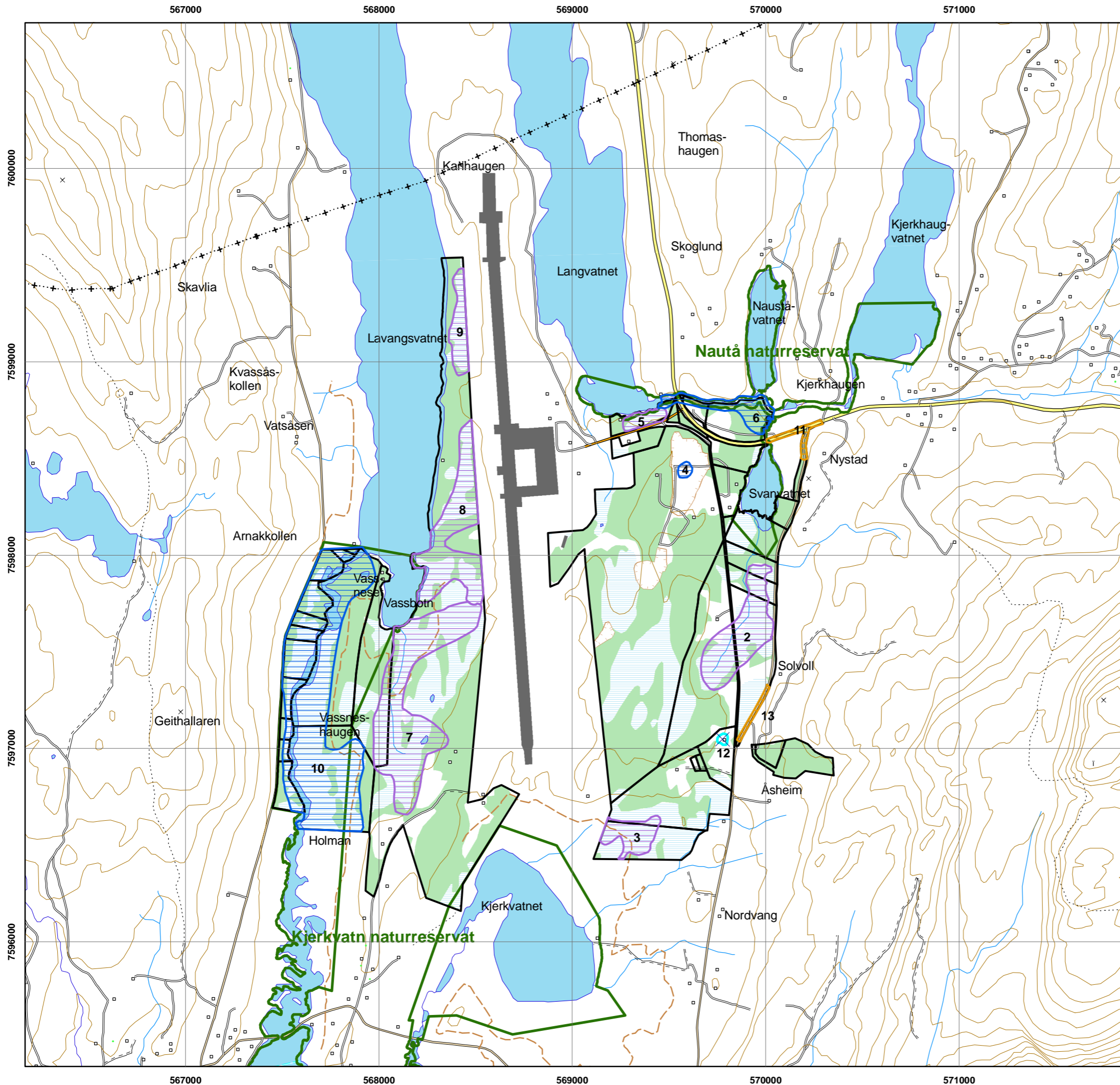
X

Denne forskrift trer i kraft straks.

VEDLEGG 3

Karplanteliste for Evenes flyplass, Evenes kommune (165 taxa).

Agnorstarr	Grasstjerneblom	Marinøkkel	Småmarimjelle
Bakkestjerne	Grastjønna	Mjødur	Smårørkvein
Ballblom	Grønnkurle	Molte	Småshivaks
Bittersøte	Grønnvier	Musestarr	Småvier
Bjønnskje	Gråor	Myrfiol	Stivstarr
Bjørnebrodd	Gulaks	Myrfrytle	Stormarimjelle
Bleiksøte	Gulflatbelg	Myrmjølke	Stornesle
Blokkebær	Guldusk	Myrsauløk	Stortveblad
Blåkløkke	Gullris	Myrsnelle	Strandrør
Blårapp	Gulsildre	Myrtevier	Strengstarr
Blåtopp	Gulstarr	Myskegras	Strutseving
Bredmyrull	Harerug	Nikkevintergrønn	Sumpaukeskje
Bringebær	Hegg	Nyseryllik	Sumpmaure
Brudespore	Hengeaks	Nøkketjønna	Svartopp
Bukkeblad	Hengeving	Ormetelg	Svartvier
Dunbjørk	Hestehov	Osp	Sveltull
Duskmyrull	Hesterumpe	Prestekrage	Sølvbunke
Dvergbjørk	Hodestarr	Reinfann	Taglstarr
Dvergjamne	Hundekjeks	Rips	Teiebær
Elvesnelle	Hvitbladtistel	Rogn	Tepperot
Engfrytle	Hvitkløver	Ryllik	Tettegras
Enghumleblom	Hvitlyng	Rypebær	Timotei
Engmarihand	Hvitmaure	Rynkevier	Tiriltunge
Engsoleie	Høymol	Rødkløver	Tjønna
Engsvingel	Hårfrytle	Rødsvingel	Torvull
Engsyre	Hårstarr	Røsslyng	Trollbær
Firblad	Jåblom	Sandsiv	Trådstarr
Fjellbakkestjerne	Kamtusenblad	Sauetelg	Trådtjønna
Fjellfiol	Kattefot	Selje	Turt
Fjellflokk	Kildemarikåpe	Sibirbjønnekjeks	Tvebostarr
Fjellfrøstjerne	Klokkevintergrønn	Skjørlok	Tyttebær
Fjellsnelle	Knoppsmåarve	Skogburkne	Ugrasløvetann
Fjellstarr	Kornstarr	Skogmarihand	Ullvier
Fjelltistel	Kranskonvall	Skogrørkvein	Vanlig arve
Fjøresauløk	Krekling	Skogsiv	Vanlig tusenblad
Flaskestarr	Krypsoleie	Skogstjerne	Vendelrot
Fugletelg	Lappmarihand	Skogstjerneblom	Vill-lin
Fuglevikke	Lappvier	Skogstorkenebb	Åkergull
Følblom	Linmjølke	Skrubbær	Åkersnelle
Geitrams	Linnea	Sløke	
Geitsvingel	Lodnerubloom	Slåtestarr	
Gran	Marigras	Småengkall	

EVENES FLYPLASS

Biologisk mangfold - vedlegg 4

Naturtyper

Lokalitetsnummer henviser til databasen Natur2000 og BM-rapport 68-2004, hvor supplerende informasjon finnes.

- Myr (A)
- Kulturlandskap (D)
- Ferskvann/våtmark (E)
- Eiendomsgrense

Lokalitetsnr	Naturtypekode	Naturtype	Verdiklasse
2	A05	Rikmyr	B
3	A05	Rikmyr	B
4	E09	Dammer	B
5	A05	Rikmyr	B
6	E06	Viktige bekkedrag	A
7	A05	Rikmyr	A
8	A05	Rikmyr	B
9	A05	Rikmyr	B
10	E03	Kroksjøer, flomdammer og meandrørende elveparti	A
11	D03	Artsrike veikanter	B
12	D01	Slåtteenger	B
13	D03	Artsrike veikanter	B

Dato: 13.12.05

Forsvarsbygg
Eiendomsforvaltning

Kartet er levert av
Asplan Viak +++
- + + +

Kartgrunnlag: N50. Forsvarets generelle avtale. Alle områder digitalisert med N5 bakgrunnsdata
Datum: Euref89 (WGS84)
Kartprojeksjon: UTM Sone 33

Målestokk
1:20 000

0 100 200M

567000

568000

569000

570000

571000

760000

7599000

7598000

7597000

7596000

567000

568000

569000

570000

571000

EVENES FLYPLASS

Biologisk mangfold - vedlegg 5

Prioriterte viltområder

Verdisatte prioriterte viltområder. Utfyllende opplysninger er gitt i BM-rapport 68-2004.

 Svært viktig viltområde (A)

 Viktig viltområde

 Eiendomsgrense

Områdenr	Lokalitet	Verdi
1	Nautå naturreservat	A
2	Ilgamyren	B
3	Kjerkvatnet naturreservat	A

Dato: 23.11.05

 Forsvarsbygg
Eiendomsforvaltning

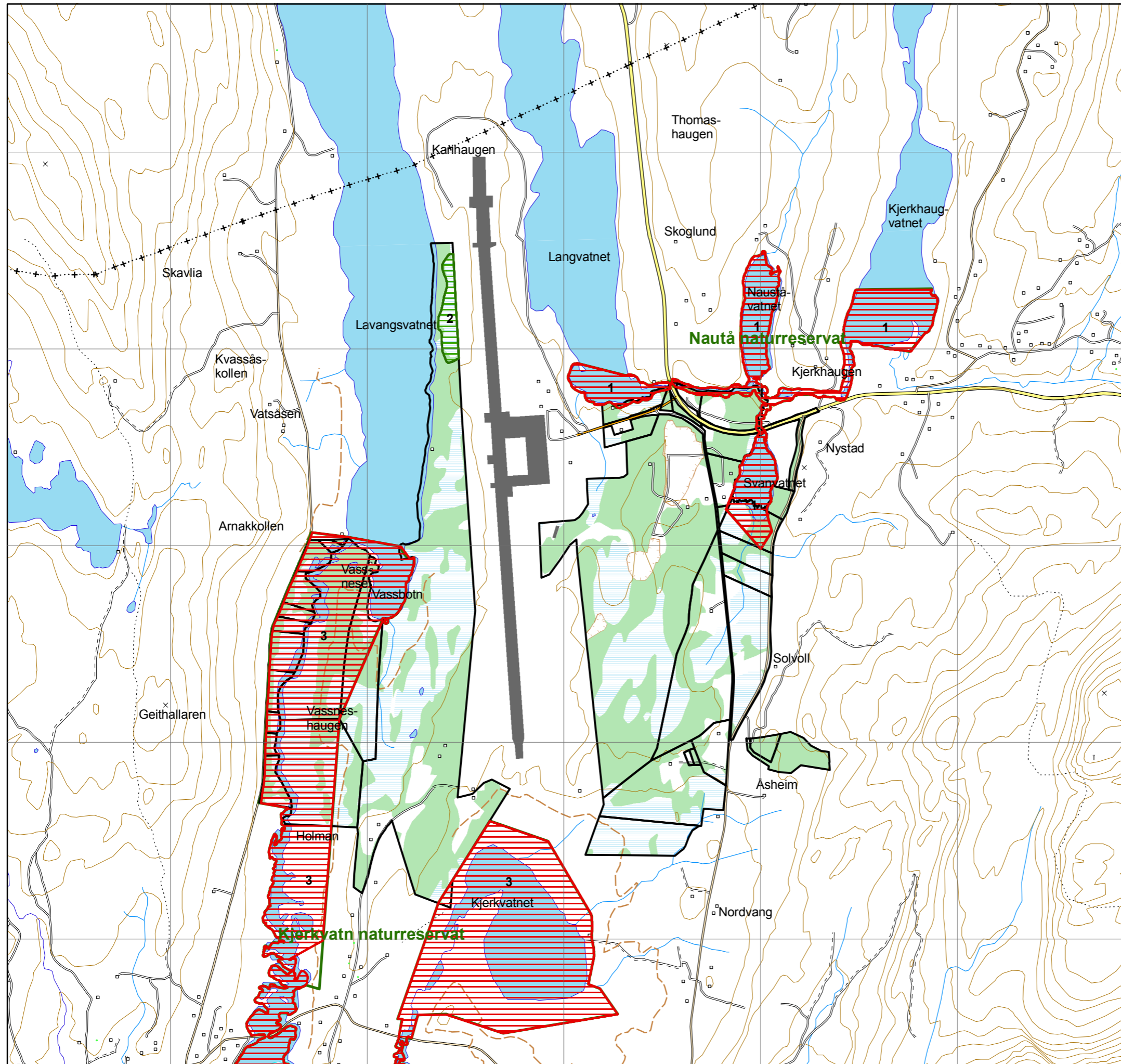
Kartet er levert av
Asplan Viak +++
- + + +

Kartgrunnlag: N50. Forsvarets generelle avtale. Alle områder digitalisert med N5 bakgrunnsdata
Datum: Euref89 (WGS84)
Kartprojeksjon: UTM Sone 33

Målestokk
1:20 000

0 100 200M

566000

567000

568000

569000

570000

EVENES FLYPLASS

Biologisk mangfold - vedlegg 6

Statuskart for biologisk mangfold

Verdisatte sammenviede områder der naturtyper, ferskvannlokaliteter, viilt og rødlistearter er vurdert samlet. Utfyllende opplysninger er gitt i BM-rapport 68-2004.

- A - Svært viktig område
- B - Viktig område
- Eiendomsgrense

Dato: 01.12.05

Forsvarsbygg
Eiendomsforvaltning

Kartet er levert av
Asplan Viak

Kartgrunnlag: N50. Forsvarets generelle avtale. Alle områder digitalisert med N5 bakgrunnsdata.
Datum: Euref89 (WGS84)
Kartprojeksjon: UTM Sone 33

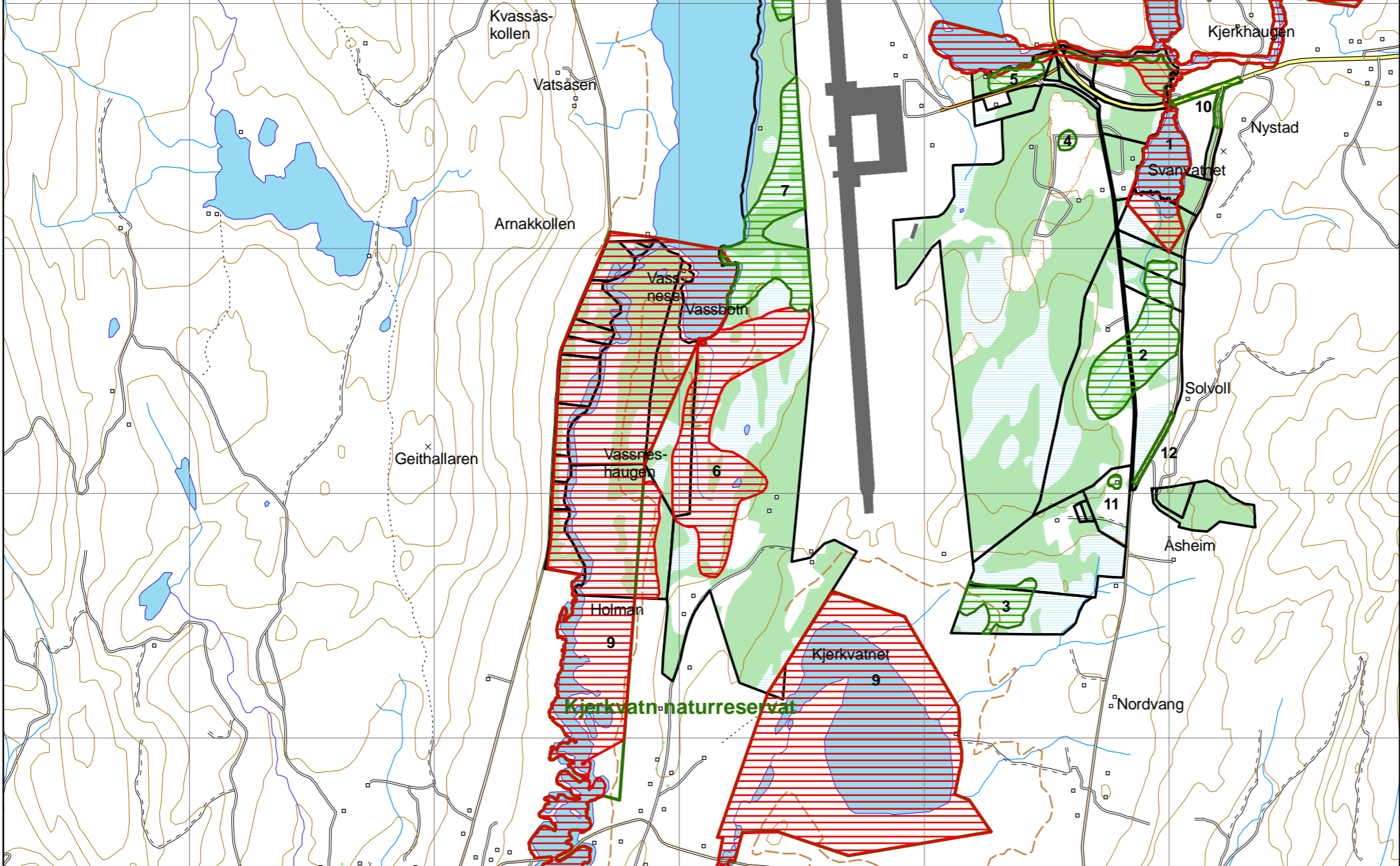
Målestokk
1:20 000

0 100 200M

	Nautå NR	Myrland Ø	Evenes-myran	Svanvas-såsen N	Langvatnet S	Laks-myra	Mun-nessko-gen	Illa-myren	Kjerkvatnet NR	Nystad N	Solås	Solvoll S
Nr på statuskart	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Fysiske inngrep f.eks. nedbygging av areal	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Bør unngås	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke til-latt
Skogsdrift, inkl. vedhogst	Ikke til-latt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke til-latt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt
Grøfting og drene-ring	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke ak-tuelt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt
Kjøring med belte-gående kjøretøy	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke ak-tuelt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt
Kjøring med hjul-gående kjøretøy	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke ak-tuelt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt
Bivuakking - sol-dater til fots (over lags størrelse)	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke ak-tuelt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke til-latt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt
Ekstensivt beite eller slått	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ønsket	Ønsket	Ikke til-latt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt
Rydding av busker og kratt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ønsket	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ønsket	Ikke ak-tuelt	Ikke til-latt	Ønsket	Ønsket	Ønsket
Stoppe tilsig	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ønsket	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt
Unngå gjødsling	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ikke ak-tuelt	Ønsket	Ikke ak-tuelt

Skogsdriften i området skal følge avtale om miljøkrav til skogsdrift i Forsvarets områder (Forsvarsbygg 2002b). Disse miljøkravene bygger på Levende skog standardene. Bestemmelsene er strengere da militære og miljømessige hensyn prioriteres framfor økonomiske hensyn. I følge avtale mellom Forsvarsbygg og Statskog SF skal verdiklassifiserte områder eid av Forsvaret unntas ordinær skogsdrift. Skjøtsel eller restaurering med biologisk formål kan være tillatt etter nærmere angitte krav.

566000

567000

568000

569000

570000

7600000

7599000

7598000

7597000

7596000